

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Затверджую:

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ В. В. Кобильник

« _____ » _____ 2020 року

**ПРОГРАМА ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальності 012 Дошкільна освіта

за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта

2020-2021 н.р.

Розробники програми: Газіна І.О., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методик дошкільної освіти;
Ватаманюк Г. П., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії та методик дошкільної освіти.

Затверджено на засіданні кафедри теорії та методик дошкільної освіти

Протокол № 7 від 27 серпня 2020 року

Завідувач кафедри _____ Т.Й.Бабюк

27 серпня 2020 року

Схвалено науково-методичною радою педагогічного факультету

Голова науково-методичної ради факультету _____ Н.В.Бахмат

Протокол № 7 від 27 серпня 2020 року

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Педагогічна практика, як один із важливих етапів професійної підготовки фахівця у галузі дошкільної освіти сприяє поглибленню і закріпленню теоретичних знань, їх реалізації у практичній діяльності, формуванню професійних умінь і навичок. Під час педагогічної практики студенти усвідомлюють важливість обраної професії, специфіку взаємодії учасників освітньо-виховного процесу в умовах ЗДО (у подальшому ЗДО), з'ясовують ступінь співвідношення особистісних якостей з професією вихователя, переконуються в наявності в них педагогічних здібностей, схильності до роботи з дошкільниками. Співпраця з досвідченими вихователями-наставниками під час педагогічної практики викликає інтерес до педагогічної діяльності закладає основи педагогічної майстерності, любові до майбутньої професії.

Виробнича педагогічна практика в закладах дошкільної освіти II (магістерського) рівня вищої освіти орієнтована на формування й удосконалення професійних компетентностей в галузі дошкільної педагогіки, дитячої психології, фахових методик, моделювання та використання різних освітніх технологій для оптимізації освітнього процесу в ЗДО. Вона має узагальнений характер і передбачає залучення студентів до різнопланової організаційно-педагогічної та методичної роботи в ЗДО.

Відповідно до навчального плану студенти, які здобувають освітній ступінь «магістр» за спеціальністю Дошкільна освіта, набувши певних практичних умінь під час проходження виробничої організаційно-методичної практики, закріплюють їх у процесі наступного етапу практичної підготовки – виробничої педагогічної практики. У процесі виробничої педагогічної практики вони виконують функції вихователя, частково – вузьких спеціалістів (психолога, музичного керівника, інструктора з фізкультури, соціального педагога), адміністрації (директора й методиста), в поєднанні з виконанням індивідуальних науково-дослідних і творчих завдань.

Оволодіння майбутніми педагогами фахово-методичними, спеціальними та творчими вміннями має велике значення для їхньої професійної діяльності, оскільки сучасний ЗДО потребує педагога вищої кваліфікації з творчим науково-педагогічним мисленням. Адже, саме фахова вправність, здатність вирішувати педагогічні задачі, прагнення до розвитку та самовдосконалення характеризують компетентного педагога, діяльність якого спрямована на всебічний розвиток дошкільника.

Запропонована програма професійно-практичної підготовки здобувачів II освітнього рівня «магістр» галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 012 Дошкільна освіта за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта розроблена для студентів денної і заочної форм навчання, відповідно до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 93 від 08 квітня 1993 р. (зі змінами, внесеними Міносвіти № 351 (0351281-94) від 20 грудня 1994 р.), методичних рекомендацій до складання програм практики студентів вищих навчальних закладів України (Лист Міністерства освіти України № 3.1-5/97 від 14 лютого 1996 р.), Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти К-ПНУ імені Івана Огієнка (нова редакція), затвердженого вченою радою (протокол № 9 від 24 вересня 2020 р.), Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті ім. Івана Огієнка, затвердженого вченою радою (протокол №7 від 30 серпня 2018 р.) та інших нормативно-правових актів у галузі освіти.

Зміст і завдання проходження практики в умовах дистанційного навчання подано в додатку 9.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ І ПРОГНОЗОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Мета: формування у студентів професійних умінь та навичок, особистісних здібностей і якостей, необхідних для самостійного виконання ними функцій вихователя дітей дошкільного віку, методиста, завідувача в комплексі, здійснювати освітню роботу з дітьми, батьками та колегами на рівні не тільки певної вікової групи, а й на рівні ЗДО в цілому; виховувати у студентів любов до педагогічної професії, спонукати до поглиблення педагогічних знань та розвитку педагогічних здібностей; формувати турботу про дітей, їх здоров'я, виховувати любов до них.

Завдання виробничої (педагогічної) практики:

–поглиблювати знання студентів з дитячої психології, дошкільної педагогіки та фахових методик, формувати вміння застосовувати їх під час виконання педагогічних завдань в умовах реального освітньо-виховного процесу в ЗДО;

–вчити студентів організовувати процес навчання і виховання дітей дошкільного віку відповідно до сучасних вимог педагогічної науки, шукати шляхи його оптимізації;

–вчити спостерігати й аналізувати освітньо-виховний процес в окремій у віковій групі і в закладі загалом, визначати ефективність педагогічного впливу;

–вчити проводити дослідницьку роботу на основі психолого-педагогічного спостереження за дітьми тощо);

–формувати у студентів систему педагогічних умінь, необхідних для виконання функцій:

вихователя ЗДО (планувати освітньо-виховний процес, ставити мету, цілеспрямовано відбирати засоби, методи і прийоми його організації; моделювати різні форми організації життєдіяльності дошкільників, складати їх конспекти, передбачати результати педагогічного впливу, будувати роботу з врахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей, динаміки їхнього розвитку; організовувати педагогічне спілкування з вихованцями на основі особистісно-орієнтованих освітньо-виховних технологій; керувати різними видами діяльності дітей дошкільного віку, будувати взаємини з дошкільниками на основі взаєморозуміння і партнерства; удосконалювати форми роботи з батьками тощо);

вихователя-методиста (методиста) ЗДО (здійснювати методичний супровід освітньо-виховного процесу в ЗДО – організовувати традиційні й інноваційні форми методичної роботи з педагогами, види методичного контролю з метою якості вдосконалення освітнього процесу, організовувати заходи за участю дітей, батьків, різних соціальних інституцій на рівні вікової групи і ЗДО загалом, надавати консультативно-методичну допомогу сім'ям у вихованні дітей, спостерігати й аналізувати освітньо-виховний процес у групі, визначати ефективність педагогічного впливу);.

директора (здійснювати керівництво освітньо-виховним процесом в ЗДО і контроль за його якістю - ініціювати й організувати цікаві й ефективні форми роботи з учасниками педагогічного процесу, вносити корективи відповідно до вимог державних стандартів щодо змісту діяльності ЗДО, налагоджувати стосунки з представниками різних соціальних інституцій з метою вдосконалення роботи закладу, давати розпорядження, приймати рішення, делегувати доручення, організувати роботу з надання додаткових освітніх послуг, забезпечувати командний підхід до вирішення педагогічних проблем, згуртовувати усіх учасників педагогічного процесу для вирішення освітньо-виховних цілей тощо);

-стимулювати потреби систематичного підвищення професійної компетентності й аналізу та оцінки власної педагогічної діяльності;

-вчити проектувати освітньо-виховну діяльність в ЗДО.

У процесі практики студенти повинні набути знань про:

– особливості розвивального середовища в сучасному ЗДО та організацію роботи в ньому;

– форми, зміст, методи, прийоми і технології роботи з дітьми дошкільного віку їхніми батьками, педагогами і представниками різних соціальних інституцій;

- особливості організації додаткових освітніх послуг у ЗДО (гурткова і студійна робота);
- Специфіка у планування освітньо-виховної роботи в ЗДО.
- **Основні вміння та навички** студентів-практикантів, якими вони повинні оволодіти під час педагогічної практики:
- складати індивідуальний план власної діяльності на час педагогічної практики, графік залікових видів роботи, вести щоденник;
- здійснювати аналіз форм організації життєдіяльності дітей, проведених вихователем, з метою особистого навчання та урахування наявних недоліків для попередження їх у власній освітній діяльності;
- проводити нетрадиційні заняття з різних змістових ліній освітніх програм (тематичне, комплексне, інтегроване, комбіноване, ігрове, з використанням елементів інноваційних методик тощо) для дітей дошкільного віку, складати їх конспекти;
- ініціювати й організовувати різні види екскурсій на території ЗДО та поза його межами;
- планувати освітньо-виховну роботу з дошкільниками, гурткову в тому числі;
- моделювати гурткові заняття будь-якого спрямування для дітей дошкільного віку ;
- ініціювати, організовувати, брати участь у проведенні заходів для дітей, що мають узагальнювальний характер і передбачають залучення дітей 2-х і більше груп як одного віку, так і різного віку (тематичні дні, тижні, велозабіги, малі олімпійські ігри, спартакіади творчі конкурси, виставки, акції, ярмарки тощо);
- комплектувати пакет діагностичних завдань для здійснення діагностики рівнів знань та вмінь дітей з мовленнєвого й логіко-математичного розвитку, здійснювати таку діагностику;
- моделювати ефективні форми методичної роботи з педагогами, складати їх конспекти.
- здійснювати види методичного контролю, оформляти відповідну документацію;
- здійснювати просвітницьку роботу з батьками вихованців, співпрацювати з членами батьківського комітету ЗДО (моделювати різні форми взаємодії, писати конспекти, сценарії тощо);
- планувати й проводити посильну роботу з працівниками інших соціальних інституцій, залучати їх до освітніх проектів, інших заходів;
- створювати різні види освітніх проектів, оформляти їх відповідно до методичних
- створювати рекламу ЗДО, як конкурентноспроможного освітнього закладу;
- здійснювати психолого-педагогічне спостереження за вихованцем і дитячим колективом, діагностику розвитку, складати соціограму дитячої групи та правильно оформляти відповідну документацію;
- організовувати дитячий колектив, проводити індивідуальну роботу з дітьми;
- здійснювати організаційні заходи в контексті виконання режиму дня (прийом дітей, робота упродовж дня, спрямована на фізичний розвиток та виховання дітей (ранкова гімнастика, фізкультхвилинки у процесі занять, спортивні змагання під час прогулянок, загартовувальні вправи після сну, бесіди про збереження здоров'я), навчальна та ігрова діяльність, трудова діяльність на заняттях занять та поза ними, харчування дітей, організація «тихої години», проведення бесід, диспутів, прогулянок, виставок дитячих робіт тощо);
- вдосконалювати вміння студентів аналізувати свою педагогічну діяльність, самостійно знаходити шляхи її покращення, ставити завдання з самоосвіти;
- працювати з сайтом ЗДО, аналізувати його структуру і зміст, вносити корективи, ініціювати цікаві розділи та проектувати їх зміст;
- систематично ознайомлюватися з новинками методичної літератури, педагогічної преси з питань вдосконалення професійної майстерності, підвищення якості освітнього процесу в умовах впровадження у практику роботи концепції НУШ;
- виконувати індивідуально-творчі завдання.

Педагогічна практика спрямована на формування у студентів таких компетенцій:

Загальні:

- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність до засвоєння теоретичних знань та практичного досвіду організації роботи з формування предметних знань і ключових компетентностей у дошкільників;
- здатність до застосування досягнень психолого-педагогічних наук у практичній діяльності;
- здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність до здійснення науково-педагогічної діяльності;
- здатність до володіння базовими методами аналізу і відбору інструментів ІКТ, електронних освітніх ресурсів відповідно до професійних педагогічних завдань.
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність працювати в команді.

Спеціальні:

- здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій;
- здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної освіти;
- здатність до організації життєдіяльності дітей в умовах ЗДО;
- здатність до створення умов для всебічного розвитку ініціативної компетентної та самодостатньої особистості на перших суміжних ланках системи безперервної освіти;
- здатність бачити прогалини в освітній діяльності ЗДО і планувати роботу по їх усуненню;
- здатність до уміння проектувати, моделювати та обґрунтовувати інновації, прогнозувати результати їх впровадження;
- здатність до проведення різних форм науково-методичної роботи у ЗДО;
- здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці;
- здатність до ділової комунікації у професійній сфері;
- застосування досягнень психолого-педагогічних наук у практичній діяльності;
- здатність до моделювання і проектування освітнього процесу;
- здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації із різних джерел;
- здатність до системного, творчого, аналітичного, мислення щодо нововведень в освіті та усвідомлення своєї ролі у процесі їх впровадження у практику ЗДО;
- володіння знаннями щодо організації педагогічного процесу в ЗДО та здатність використовувати їх на практиці;
- здатність виконувати функції вихователя, вихователя-методиста, директора ЗДО.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІНИЦТВО ПЕДАГОГІЧНОЮ ПРАКТИКОЮ

Академічна характеристика педагогічної практики

<i>Параметри</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта
Характер	Нормативна. Дисципліна професійної підготовки

Освітньо-кваліфікаційний рівень	Магістр дошкільної освіти
Рік навчання	1-й
Семестр	2-й
Тривалість практики	6 тижнів
Терміни	29.03 -07.05/2021р.
Кількість кредитів ECTS	9
Кількість годин	270
Вид підсумкового контролю	Диференційований залік
Відповідальні кафедри	Кафедра теорії та методик дошкільної освіти.
База практики	Заклади дошкільної освіти України
Присвоювана кваліфікація	Магістр дошкільної освіти. Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти.

Особливості організації виробничої педагогічної практики

Виробнича педагогічна практика організовується у відповідності до навчального плану спеціальності Дошкільна освіта у порядку – освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр»: «Виробнича педагогічна практика в закладах дошкільної освіти» (*III семестр – денна форма навчання*).

Для усіх студентів денної форми навчання проходження практики *обов'язкове*.

Практика розпочинається з настановної конференції, на якій керівник практики по факультету та методисти фахових кафедр ознайомлюють студентів із метою, завданнями і змістом програми практики, навчально-методичним забезпеченням (матеріалами кабінету педагогічної практики, літературою з проблеми практики, наявною у факультетській бібліотеці). Студентів знайомлять з терміном проведення практики, демонструються зразки звітної документації, даються короткі методичні рекомендації щодо складання індивідуального плану практики, ведення звітної документації тощо.

Базою педагогічної практики зі спеціальності 012 Дошкільна освіта є заклади дошкільної освіти усіх типів та форм власності, із якими укладено відповідні угоди (за умови дистанційного навчання – *дивись додаток*). Практика проводиться під керівництвом завідувача та вихователя-методиста ЗДО. Методичне керівництво практикою студентів здійснюють викладачі кафедр теорії та методик дошкільної освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Керівництво педагогічною практикою в ЗДО з боку університету здійснюють керівники-методисти – викладачі кафедр теорії та методик дошкільної освіти, які мають базову фахову освіту та стаж роботи у закладах дошкільної освіти; психології освіти. Методисти-викладачі закріплюються за кожною групою студентів-практикантів і надають допомогу (консультують) в проектуванні й організації всіх форм організації життєдіяльності дітей, контролюють фіксування студентом спостережень у щоденнику практики, відвідують залікові форми роботи, аналізують їх, перевіряють звітні матеріали.

Керівництво педагогічною практикою з боку ЗДО здійснюють старший вихователь-методист (якщо така посада не передбачена у закладі, роль керівника виконує завідувач) і вихователь-наставник. Вони залучають студентів до різних форм роботи з дітьми і педагогами, допомагають складати конспекти пробних і залікових форм роботи, перевіряють готовність студента до їх проведення, затверджують підписом допуск до їх проведення; відвідують різні режимні моменти та форми роботи з дітьми за участю студента, аналізують їх, дають методичні поради щодо вдосконалення педагогічної діяльності студента-

практиканта. По завершенні практики, завідувач, методист чи вихователь-наставник ЗДО, пише відгук-характеристику про роботу студента під час практики.

Обов'язковою умовою допуску студента до проходження педагогічної практики є проходження медичного огляду та оформлення медичної книжки.

Тривалість робочого дня студента-практиканта у ЗДО – 6 годин. Згідно з розкладом режимних процесів, у першій половині дня студент виконує завдання практики з 8.00. до 14.00, у другій половині дня – з 12-00 до 18-00 (в залежності від змісту завдань).

Кожен робочий день студента відбувається відповідно до індивідуального плану проходження практики та за визначеними програмою завданнями.

Обов'язки і права студента-практиканта

Студент-практикант *зобов'язаний*:

- взяти участь у настановній конференції, присвяченій організації практики (пройти в Університеті інструктаж з охорони праці; отримати направлення, методичні матеріали (методичні вказівки, програму, щоденник, індивідуальне завдання);
- вивчити зміст програми даного виду практики та методичних рекомендацій до її проведення й постійно користуватися ними під час практики;
- своєчасно прибути на базу практики;
- мати санітарну книжку із записом про допуск до роботи з дітьми;
- дотримуватись графіку роботи ЗДО та правил внутрішнього розпорядку;
- вивчити та суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та внутрішнього розпорядку;
- на кінець першого тижня проходження практики подати керівникові практики від ЗВО на затвердження індивідуальний план;
- завчасно складати конспекти пробних і залікових форм роботи з дітьми, педагогами та батьками, узгоджувати їх з вихователем чи методистом ЗДО. Без наявності плану-конспекту будь-якого виду освітнього процесу студент не допускається до його виконання. Відсутність завчасно спланованої форми роботи з дітьми є грубим порушенням організації освітнього процесу та вимог програми практики;
- завчасно попереджувати методиста про залікову форму роботи (дата, час, тема, предмет, тип);
- систематично вести щоденник практики; на день перевірки його керівниками ЗДО чи методистом університету в ньому повинні бути записи за всі попередні дні практики;
- брати активну участь в підготовці, організації освітньо-виховних заходів, які проводяться в ЗДО та групі під час проведення практики;
- у випадку хвороби чи поважної причини попередити про неможливість проходження практики керівника практики від кафедри та адміністрацію ЗДО; довідка про хворобу подається в деканат;
- бути на практиці кожного дня впродовж 6 годин у I чи II половину дня відповідно до графіка, затвердженого методистом;
- своєчасно виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;
- здійснювати самоаналіз рівня власних практичних умінь;
- своєчасно підготувати документацію та здати її на перевірку не пізніше 3-х днів по завершенні практики;
- подати звіт та захистити його у терміни, визначені кафедрою (на звітній конференції).
-

Студент-практикант має *право*:

- звертатися за допомогою до методиста (керівника практики з фаху, педагогіки, психології) директора, вихователя-методиста ЗДО, вихователя групи, в якій відбувається практика, з усіх питань її проходження;
- вносити пропозиції та побажання щодо вдосконалення організації проведення педпрактики;
- брати участь у конференціях та нарадах під час практики;
- користуватися фондами бібліотеки та методичного кабінету даного ЗДО.

Обов'язки і права керівників педагогічної практики

Керівник (методист) педагогічної практики від фахової кафедри

має *право*:

- постійно відвідувати заклади дошкільної освіти з метою контролю за виконанням студентами-практикантами завдань педагогічної практики;
- перевіряти оформлення поточної документації (щоденника педагогічної практики, планування освітнього процесу ЗДО);
- ознайомитися з методичними посібниками ЗДО, нормативно-правовими документами;
- вести облік відвідування студентами-практикантами ЗДО, за яким вони закріплені;
- вказувати на недоліки, давати рекомендації та побажання щодо освітньої діяльності практиканта в ЗДО;
- аналізувати й оцінювати залікові форми роботи, проведені студентами-практикантами;
- брати участь у роботі комісії при підведенні підсумків педпрактики та вносити пропозиції щодо оцінювання результатів роботи студентів-практикантів;
- пропонувати кандидатуру студента для участі у підсумковій конференції;

Керівник (методист) педагогічної практики від фахової кафедри *зобов'язаний*: організувати (взяти участь) у проведенні настановної і звітної конференцій, на яких ознайомити студентів із програмою практики, переліком звітної документації, провести інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності на період практики (*додаток 10*); заслухати звіти студентів про результати проходження практики;

- створити належні умови для проходження студентами педагогічної практики й оформлення всіх необхідних документів;
- забезпечити студентів програмами та методичними рекомендаціями для проходження практики;
- надавати консультації та допомагати студентам-практикантам у розв'язанні всіх проблем, які виникають під час проходження педагогічної практики;
- контролювати ставлення практикантів до завдань практики та їх виконання;
- відвідувати (перевіряти) всі види робіт, передбачені програмою педагогічної практики.
- оцінити виконання студентами завдань практики, виставити підсумкову оцінку у щоденнику (за зразком університету, який зберігається у закладі 5 років).
-

Керівник практики від бази практики здійснює загальне керівництво практикою, несе особисту відповідальність за проведення практики, а саме:

- розподіляє здобувачів за робочими місцями відповідно до графіку проходження практики, забезпечує ефективність її проходження;
- забезпечує проведення інструктажу з охорони праці, протипожежної безпеки на підприємстві та на робочому місці під час виконання конкретних видів робіт (на посаді вихователя, методиста, директора);
- ознайомлює здобувачів з організацією роботи на конкретному робочому місці;
- забезпечує виконання графіків проходження практики в структурних підрозділах підприємства, організації, установи;
- забезпечує і контролює дотримання здобувачами-практикантами правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- створює необхідні умови для оволодіння здобувачами-практикантами сучасними технологіями та методами організації праці, сприяє підбору матеріалу для виконання дипломних робіт;
- оцінює якість проходження практики здобувачами, складає на них, характеристики з відображенням у них виконання програми практики, якості професійних знань та умінь.

Умови проходження практики

Завдання, визначені у програмі практики і конкретизовані в змістових модулях, рівномірно розподіляються упродовж періоду проходження практики з поступовим ускладненням. Вони відображаються в індивідуальних планах проходження практики, які заздалегідь обговорюються і погоджуються з завідувачем ЗДО, вихователем, керівником практики від кафедри.

4. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Педагогічна практика складається з 3-х змістових модулів.

Змістовий модуль 1.

Освітньо-виховна робота студента-практиканта

1. Спостереження за роботою вихователя-наставника, методиста, директора, вузьких спеціалістів; короткі нотації в щоденнику (формат А4).
2. Відвідування освітньо-виховних заходів, які проводитимуться за період практики в ЗДО з подальшим аналізом, посильна участь у них.
3. Планування, моделювання (написання конспекту) й проведення залікових форм роботи з дітьми в тій віковій групі, до якої прикріплено, а саме:
  - прогулянки у I й II половину дня;
  - індивідуальна робота;
  - нетрадиційні заняття - тематичне, інтегроване, комплексне, комбіноване, ігрове, заняття шоу, заняття з використанням елементів (або цілком) інноваційних методик;
  - екскурсії (на території ЗДО та, по-можливості, за його межами) з дотриманням усіх вимог безпеки життєдіяльності, передбаченням маршрутів, зупинок, змісту бесід чи розповідей, відпочинку, перекусу тощо
4. Аналіз плану роботи діючого в ЗДО гуртка (будь-якого спрямування для дітей середнього чи старшого дошкільного віку).
3. Моделювання й проведення 1-го заняття гуртка за власне складеним планом у середній чи старшій групі.
5. Реалізація виховного потенціалу кожної самостійно проведеної форми роботи.
6. Оволодіння формами роботи з батьками та співпраці з початковою школою (участь у батьківських зборах, виступ на них з повідомленням тощо); самостійне проектування й проведення залікової форми роботи з батьками.
7. Самостійне моделювання (конспект, сценарій, програма) одного з виховних заходів для дітей на рівні ЗДО з участю героїв, сюрпризних моментів тощо. *Орієнтовний перелік заходів та їх тематик - Тиждень (день) казки; Тиждень (день) книги, Тиждень (день) театру, музики, пісні чи танцю, Тиждень безпеки життєдіяльності; Перший дзвоник, Малі олімпійські ігри, Спартакіади (діти, батьки педагоги), конкурсні програми («Міс Дюймовочка», «Інтелект-шоу», «Що? Де? Коли?», «Зіркові діти», виставки-ярмарки (осінні - Свято хліба, урожаю, квітів; зимові – Різдвяні подарунки, милостинки від Святого Миколая; весняні – Тюльпанове королівство, «Квіти для мами», «Сувенірна лавка» (поробки з природнього матеріалу) літні – Кольори літа, Дарунки літа; розваги - «День іменинника» (загальний), День вареника, «Посиденьки», «Яблучний спас», Ігрові й танцювальні програми тощо.*
8. Моделювання освітньо-виховного проекту, що передбачає залучення широкої гами учасників – батьків, громадських організацій (школи, психологічних, медичних, соціальних служб, центру дитячої творчості, музейних працівників, представників вишу, членів спілок (художників, музикантів, літераторів провідних бібліотекарів тощо.)

Примітка: вибір учасників проекту залежатиме від вибору теми проекту; форма подання – розгорнутий конспект, що має таку структуру: мета, завдання, вид проекту, тривалість, учасники, план реалізації (етапи), аналіз результатів, перспектива подальшої роботи) можливо із додатками-розробками та фоторепортажем.

Змістовий модуль 2

Організаційно-методична робота студента-практиканта

1. Участь у настановній та підсумковій конференціях.
2. Складання індивідуального плану, графіка залікових видів роботи, дотримання вимог до ведення щоденника.
3. Опрацювання інструкції з безпеки життєдіяльності працівників дошкільного закладу під час освітньо-виховного процесу (*додаток 11*).
4. Опрацювання декларативних державних документів, внутрішніх наказів та розпоряджень, які регламентують діяльність ЗДО.
5. Здійснення аналізу відвіданих занять з урахуванням специфічних методичних особливостей проведення кожного з них, складання протоколів їх обговорення.
6. Оволодіння нетрадиційними й інноваційними технологіями проведення занять із дошкільниками.
7. Укладання пакету діагностичних завдань для здійснення контрольних зрізів з логіко-математичного/мовленнєвого розвитку старших дошкільників.
8. Добір наочних, мультимедійних засобів та комп'ютерної техніки з метою ефективності проведення залікових форм роботи.
9. Участь у формах методичної роботи з подальшим аналізом.
10. Самостійне проектування й проведення однієї з форм методичної роботи в ЗДО; нетрадиційна педагогічна рада, практична консультація, семінар чи семінар-тренінг, засідання школи молодих вихователів, засідання методичного об'єднання вихователів дітей конкретної вікової групи (раннього, молодшого, середнього дошкільного віку).
11. Опис сайту ЗДО – бази практики / одного із ЗДО міста. Формулювання своїх пропозицій.
12. Вивчення плану роботи методиста ЗДО, документації з контрольно-аналітичної діяльності. Проведення одного з видів методичної роботи (оперативний, тематичний, попереджувальний тощо), оформлення відповідної документації.
13. Здійснення однієї із форм методичного контролю (оперативний, тематичний). Оформлення відповідних документів.
14. Моделювання та співучасть у проведенні однієї з форм роботи для батьків (на рівні закладу). *Орієнтовний перелік: загальні батьківські збори; дозвілля вихідного дня (виїзди на природу з дітьми); лекторії (додати план роботи лекторію і кілька лекцій) на теми, що цікавлять сучасних батьків; засідання школи молодих батьків; сценарій свята татусів; засідання круглого столу бабусь «Мудригелія»; майстер-клас (тема довільна – писанкарство, витинанка, випічка, нетрадиційна техніка образотворчості); семінар, батьківська конференція; педагогічні читання, сімейні зустрічі (сім'ї обмінюються досвідом виховання чи якимось ремеслом, талантами); виставка «родинні реліквії»; зіркова сім'я тощо.*
15. Оформлення звітної документації відповідно до поданих у додатках зразків.

Змістовий модуль 3

Науково-дослідна й творча робота студента-практиканта

1. Виконання завдань з психології (спостереження за окремою дитиною та дитячим колективом загалом, проведення соціометричного дослідження), опис результатів, формулювання висновків;
2. Індивідуальне виконання науково-дослідних і творчих завдань.
3. Впровадження та аналіз результатів магістерського дослідження (за потреби).

5. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Реалізація завдань і змісту педагогічної практики здійснюється у три етапи.

Етап 1

Адаптація до умов бази практики (I тиждень)

- ознайомлення із закладом, її керівниками, основною документацією (статутом, річним планом роботи, режимом дня, веб-сайтом ЗДО тощо);

- вивчення державних документів, які регламентують діяльність закладу (концепція нового базового компонента дошкільної освіти, закони, положення, листи, постанови тощо);
- знайомство з педагогічним колективом закладу, вихователями групи, в якій буде проходити практика, вихованцями;
- вивчення перспективного і календарного планів вихователя на час практики;
- складання індивідуального плану та графіка проходження практики;
- аналіз сайту ЗДО - бази практики (вивчити меню (структуру) сайту, змістове наповнення, напрямки роботи, розробки для дистанційної освіти, блоги керівників, вихователів та спеціалістів закладу освіти);
- вибір дитини для проведення психолого-педагогічних спостережень, складання плану спостережень за окремою дитиною та дитячим колективом;
- ознайомлення з документацією, що регламентує надання освітніх послуг в ЗДО, зокрема – гурткової роботи.
- робота з навчально-методичною літературою, педагогічною пресою, наявною в ЗДО, інтернет-ресурсами.

Етап 2

Самостійна педагогічна діяльність студента-практиканта (2-6 тижні)

- Щоденна присутність у прикріпленій групі упродовж першої або другої половини дня, про що мають свідчити записи в щоденнику. *Кількість днів практики, проведених у першу чи другу зміну слід розподілити рівномірно;*
- ведення щоденної документації в групі під керівництвом вихователя й методиста ЗДО.
- складання конспектів, сценаріїв, програм пробних і залікових форм роботи відповідно до попередньо складеного графіка. *До залікових форм роботи відносяться: 4 нетрадиційні заняття з різних розділів програми, екскурсія, прогулянка у I або II половині дня, індивідуальне заняття з дитиною у II половині дня, виховний захід на рівні ЗДО, форма роботи з батьками, методична форма роботи з вихователями, здійснення одного із видів методичного контролю. Плани-конспекти пробних форм роботи, записуються в окремому зошиті, залікових (заняття, екскурсія, прогулянка, індивідуальна робота) – на аркушах А4); план-конспект кожної залікової форми складається заздалегідь, підписується вихователем і подається методистові від ЗДО на підпис не раніше як за два дні до його проведення. Дати проведення занять мають відповідати календарному планові вихователя. В один день не повинно бути більше двох залікових занять. На залікових заняттях окрім вихователя чи спеціаліста повинні обов'язково бути інші студенти-практиканти, а також можуть бути присутні представники адміністрації ЗДО та вихователі інших груп. Після закінчення залікового заняття відбувається його колективне обговорення й оцінювання, оформляється протокол. Оцінка виставляється на титульній сторінці плану-конспекту. В однин день має бути проведено лише одна залікова форма роботи;*
- укладання пакету діагностичних завдань з логіко-математичного або мовленнєвого розвитку старших дошкільників, співучасть (разом із вихователем) у проведенні підсумкового заняття з метою виявлення рівня засвоєних знань та вмій дошкільниками;
- добір чи виготовлення наочних посібників, мультимедійних засобів, використання їх у роботі, які додаються до конспекту чи сценарію проведеної форми роботи);
- забезпечення охорони здоров'я і здійснення фізичного розвитку дітей;
- участь у батьківських зборах, підготовка доповіді чи повідомлення з актуальних проблем дошкільної освіти;
- здійснення психолого-педагогічного спостереження за дитиною та групою дітей (за складеним планом).
- Виконання індивідуального науково-дослідного (творчого) завдання.

Етап 3

Підсумковий (2 останні дні практики в ЗДО)

1. Підведення підсумків практики (самоаналіз виконаної роботи).
2. Оформлення звітної документації.

3. Захист практики, участь у звітній конференції педагогічної практики (можливий упродовж 8 днів по закінченні практики).

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАУКОВО-ДОСЛІДНІ (ТВОРЧІ) ЗАВДАННЯ З ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ЇХ ОЦІНЮВАННЯ

Мета виконання студентами науково-дослідних та творчих завдань – формування умінь та навичок самостійного розв'язання методичних та організаційних питань, що сприятиме розвитку педагогічно-творчого мислення, розкриттю творчого потенціалу майбутніх вихователів, активізації пошукової діяльності, підвищенню ініціативи і рівня професійної самостійності студентів. На початку практики студент обирає одне із нище перелічених завдань і виконує його самостійно упродовж її тривалості. Творчі розробки здаються разом із звітною документацією. Їх презентація і захист відбувається під час звітної конференції.

Нище поданий перелік індивідуальних науково-дослідних (творчих) завдань – орієнтовний. Їх зміст конкретизується й уточнюється під час проходження практики керівниками від освітнього закладу і бази практики. Студенти можуть вносити свої пропозиції щодо обрання теми для дослідження та кооперуватися за необхідності під час її презентації (не більше 2-х чоловік).

Орієнтовний перелік індивідуальних науково-дослідних (творчих) завдань

1. Реклама сучасного ЗДО-бази практики / ЗДО майбутнього (уявного); (відеоролик / паперовий чи електронний варіант буклету, розгортка, плакат, мінібілборд тощо) з метою висвітлення специфіки організації освітнього процесу в ЗДО, презентації умов, освітньо-виховних можливостей закладу, заяви як конкурентноспроможного серед інших ЗДО.
2. Потрфоліо педагогічного працівника /майбутнього вихователя (структура і формат довільний).
3. Наукова стаття, присвячена проблемі українського дошкілля.
4. Модель реалізації одного із напрямів діяльності ЗДО - бази практики у поточному навчальному році (здоров'язбережувальний, естетичний, комунікативний, логіко-математичний, співпраця з батьками, школою тощо). Можна обрати напрям з досвіду роботи інших закладів /запропонувати власне-визнаний.

Примітка: Науково-творче завдання виноситься на захист під час звітної конференції).

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Відповідність мети змісту	1
2.	Оригінальність	2
3.	Естетичність	1
4.	Педагогічна цінність	2
6.	Презентація	4
	Разом	10

Шкала оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	8-10	Відмінно
Достатній	5-7	Добре
Середній	3-4	Задовільно
Низький	0-2	Незадовільно

7. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для оцінювання професійно-практичних досягнень студентів-практикантів застосовуються методи:

- усного контролю: індивідуальні й групові бесіди;
- письмового контролю: аналіз, протоколювання, звіт; характеристика керівника практики від бази практики;
- самоконтролю: самоаналіз; поточне оцінювання діяльності під час практики (відвідування залікових форм роботи; вивчення документації);
- підсумковий контроль - диференційований залік.

7. ПЕРЕЛІК ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ З ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ТА ВИМОГИ ДО ЇЇ ОФОРМЛЕННЯ

Після завершення практики студент подає керівникові практики папку з документацією, яка розпочинається з титульної сторінки, на якій мають бути підписи керівників практики із зазначенням посади, наукового ступеня, вченого звання, прізвище та ініціали (*додаток 1*).

Документи у папці розміщуються в такому порядку:

1. Узагальнений щоденник практики (за формою вищого навчального закладу, формату А5), де є індивідуальний план роботи студента під час практики, короткі записи змісту проведеної роботи, характеристика на студента від бази практики, відгуки керівників практики з фахових методик, педагогіки і психології, які відвідували заняття та режимні процеси, надавали консультації, а також виставлені ними оцінки з відповідних напрямів роботи (*додаток 4*).
2. Щоденник практики (з взірцями календарного та перспективного плану освітньо-виховної роботи та режимом роботи групи, комплексами різних видів гімнастики, змістом роботи у I і II половину дня та його аналізом, педагогічними спостереженнями й коротким самоаналізом виконаної роботи (великий загальний зошит, формату (формат А4) (*додаток 3*).
3. Звіт про роботу під час педагогічної практики, який повинен містити відомості про виконання здобувачем освітнього ступеня «магістр» усіх змістових модулів. Зміст звіту розподіляється за такими розділами – вступ (узагальнені дані про студента-практиканта, ЗДО - базу практики, керівників, терміни), – слово Вступ не пишеться. Наступні розділи – організаційна робота, освітня (навчальна) робота, методична, науково-дослідна (творча) і висновки. Назви цих розділів пишуться по середині аркуша. Обов'язковим є наявність висновків та пропозицій, складених практикантом на основі аналізу освітньо-виховного процесу в ЗДО – бази практики та власної практичної діяльності при виконанні функцій вихователя, методиста, директора Розділи й окремі питання звіту мають бути чітко визначені, викладені в логічній послідовності та конкретизовані. На титульній сторінці звіту (у нижній частині аркуша) мають бути підписи керівників практики з фаху, дошкільної педагогіки педагогіки (від кафедри теорії та методик дошкільної освіти), психології (від кафедри психології освіти), які засвідчують достовірність описаного. На останній сторінці звіту ставиться дата написання звіту (дата захисту практики) і підпис студента-практиканта (*додаток 7*).
4. Опис сайту ЗДО-бази практики та модель власного бачення його структури й наповнення.
5. Індивідуальний план роботи на період практики (*додаток 2*).
6. Конспекти проведених студентом-практикантом 5-ти нетрадиційних занять із різних змістових ліній освітніх програм) з оцінкою на титульній сторінці, зразок якої подано в *додатку 5*.

7. Протокол обговорення однієї із залікових форм, який додається до конспекту проведеної роботи. В обговоренні беруть участь завідувач чи старший вихователь-методист ЗДО, керівник практики від університету в залежності від напряму діяльності та студенти-одногрупники, які також перебувають у цей час на практиці (додаток б).
8. План роботи діючого в ЗДО гуртка та його аналіз.
9. 1 конспект гурткового заняття за вищезначеним планом;
10. Пакет діагностичних завдань для здійснення контрольних зрізів з логіко-математичного або мовленнєвого розвитку старших дошкільників;
11. Конспект проведення екскурсії для дітей середнього/старшого дошкільного віку.
12. Конспект проведення нетрадиційної методичної форми роботи з вихователями.
13. Сценарій проведення виховного заходу для дітей на рівні ЗДО.
14. Конспект нетрадиційної форми роботи з батьками
15. Конспект освітньо-виховного проекту, що передбачатиме залученням широкою гамою учасників (батьків, учителів, пожежників, казкарів тощо. Вибір учасників залежить від теми й обсягу та проекту).
16. Науково-дослідне (творче) завдання (за вибором з переліку).

Технічні вимоги до оформлення документації: матеріали педагогічної (асистентської) практики мають бути набрані на комп'ютері. Обсяг звіту – 3-5 сторінок комп'ютерного набору. Текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням полів зверху, знизу, зправа зліва – 2 см. Звітну документацію здають провідному фахівцеві навчального відділу з організації практики на педагогічному факультеті у триденний термін після проведення звітної конференції на зберігання терміном 5 років, після чого ця документація архівується

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	Національна залікова оцінка
90-100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
67-74	D (задовільно)	задовільно	
60-66	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю доопрацювання матеріалів та усного захисту результатів практики)	незадовільно	не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики)		

Оцінку «**відмінно**» **A (90-100)** студент одержує в тому випадку, коли організаційно-методична та освітньо-виховна робота проведена на високому рівні

Виконано повний обсяг завдань програми виробничої педагогічної практики та індивідуального плану. Успішна презентація роботи у ЗДО та звітної документації з використанням фото та інших матеріалів, записаних на диску CD-RW. Креативний підхід до

проведення занять, виховного заходу з дітьми та інтерактивної форми роботи з батьками. Грамотно, згідно встановлених вимог складені конспекти усіх залікових форм роботи у закладі, компетентний самоаналіз роботи студента під час практики, тощо. Щоденник практиканта комплексно відображає його діяльність під час практики; звіт містить самооцінку та самоаналіз діяльності. Характеристика свідчить про дисциплінованість і організованість студента, активність у громадському житті, старанність тощо. Вся звітна документація вчасно здана на перевірку, охайно і грамотно оформлена.

Оцінка «добре» **В, С (75-89)** ставиться за умови, коли студент-практикант виконав повний обсяг завдань програми педагогічної практики. Активне включення в педагогічну роботу закладу дошкільної освіти, організаційно-методична та освітньо-виховна робота проведена на достатньому рівні, конспекти належно оформлені й доповнюються наочними посібниками, картами аналізу на проведене заняття та самоаналізом. Послідовно та змістовно заповнений щоденник, звіт відображає виконану роботу й містить самооцінку, позитивна характеристика з бази практики, вчасно подана на перевірку документація, однак у її оформленні трапляються незначні недоліки. У наявності є всі матеріали звітної документації, презентація звіту та творчих матеріалів на достатньому рівні.

Оцінкою «задовільно» **D (67-74)** оцінюється практика студента, організаційно-методична та освітньо-виховна робота якого оцінені переважною більшістю оцінок «задовільно». Виконано обсяг завдань педагогічної практики та індивідуального плану. Проте потребують суттєвого доопрацювання аспекти самоаналізу та рефлексії студента під час практики, наявні суттєві помилки у оформленні документації практики. Включення студента-практиканта в організаційно-методичну та освітньо-виховну роботу відбувалося лише за вимогою вихователя-методиста та завідувача. Нечітка презентація звіту та звітної документації, яка може бути доопрацьована.

Якщо за відведений для проходження виробничої педагогічної практики в закладах дошкільної освіти час не виконано обсяг завдань програми практики та індивідуального плану, виявлено відсутність інтересу студента-практиканта до включення в організаційно-методичну та освітньо-виховну роботу закладу дошкільної освіти, звітну документацію не представлено на кафедру, проходження практики оцінюється «незадовільно». Нескладена практика є академічною заборгованістю. Рішенням ради факультету студентові призначається повторне проходження практики.

8. АЛГОРИТМ ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Підведення підсумків практики відбувається відповідно до вимог, передбачених робочою програмою практики.

Після завершення практики упродовж 3-х днів студент опрацьовує зібраний матеріал і складає письмовий звіт, у якому подає аналіз всіх напрямів своєї роботи під час практики, характеризує повноту виконання завдань, труднощі, з якими стикався, вказує на досягнення та нереалізовані ідеї, визначає причини недоліків та упущень, намічає основні шляхи самовдосконалення. Разом з іншими документами (щоденник, індивідуальне завдання) подає звіт на рецензування керівнику практики від випускової кафедри. Після доопрацювання та остаточного погодження з керівником практики від випускової кафедри звіт у друкованому вигляді подається на захист, який відбувається на звітній конференції.

Звітна конференція є підсумком педагогічної практики і своєрідною формою складання заліку з практики, під час якої відбувається презентація результатів проходження практики. Проводиться звітна конференція в університеті не пізніше 10-ти днів після останнього дня практики. Місце, конкретна дата і час її проведення визначаються керівниками практики та узгоджуються із керівником практики по кафедрі, іноді завідувачем випускової кафедри. Ця інформація доводиться до відома здобувачів та керівників практик через старост академічних груп, оголошення.

Звіт з практики захищається здобувачем перед комісією, до складу якої входять керівники практики від кафедр Університету і, за можливості, від бази практики, а також викладачі дисциплін фахової підготовки.

Оцінювання комісією результатів практики здобувачів здійснюється з урахуванням результатів діяльності студента на основі:

- визначення якості виконання кожного завдання;
- аналізу професійних рис практиканта (дисциплінованість, уміння організувати власний робочий час, ініціативність, творче ставлення до справи), його готовності надати допомогу працівникам ЗДО;
- оцінних суджень, висловлених методистами, адміністрацією, працівниками бази практики;
- аналізу змісту та якості звітної документації студента;
- самооцінки студентом ступеня своєї підготовленості до самостійної практичної діяльності та якості виконаної роботи.

Залік із практики студент отримує на основі сумарних оцінок, а саме:

- оцінки, наданої в характеристиці від бази практики;
- оцінки за оформлення звітної документації;
- оцінки за презентацію результатів проходження практики (захист звіту);
- оцінки за відповіді на запитання членів комісії із захисту практики.

Загальна підсумкова оцінка за практику визначається на основі середнього балу за вітчизняною шкалою і виставляється у щоденнику, відомості обліку успішності та індивідуальному навчальному плані студента (ІНМС – заліковій книжці) за двома шкалами оцінювання: національною і шкалою ECTS.

У здобувачів заочної форми навчання комісія може приймати залік з практики в період сесії, яка проходить після практики. Конкретна дата складання заліку з практики визначається керівником практики від випускової кафедри та провідним фахівцем заочного відділу факультету.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ПРАКТИКИ

ЗМ	Завдання змістового модуля	Вага завдання у балах	Кількість отриманих балів
ЗМ II. Освітньо-виховна робота в ЗДО	Самостійне проектування та проведення нетрадиційних занять, передбачених програмою у віковій групі. Конспекти залікових занять з відповідною наочністю та дидактичним забезпеченням 5 залікових занять, одне з яких з використанням інноваційних технологій дошкільної освіти)	20 (4+4+; 4+4+4)	
	Проведення прогулянки у I або II половину дня план-конспект до неї.	3	
	Індивідуальна робота з дошкільником у II половину дня. План-конспект.	4	
	Конспект (план-конспект) проведення екскурсії	4	
	План роботи гуртка та конспект гурткового заняття. Проведення гурткового заняття.	5	36
	Завдання з педагогіки. Організація і проведення виховного заходу на рівні ЗДО. Розгорнутий сценарій (програма) заходу із фотододатком (по можливості).	5	
	Робота з батьками та конспект її нетрадиційного проведення.	4	
	Освітній проект (розгорнутий конспект)	6	
	Разом	51	

ЗМ II Організаційно-методична робота	Участь у настановній та підсумковій конференціях	2 (1+1)	
	Щоденник спостережень під час практики.	3	
	Узагальнений щоденник практики (за формою вищого навчального закладу). Індивідуальний план роботи студента під час практики. Графік залікових видів роботи. Короткі записи про основні види роботи під час практики.	4	
	Ознайомлення з сайтом ЗДО (<i>опис сайту, скрін-шот, електронна адреса</i>)	2	
	Аналіз відкритого залікового заняття, протокол його обговорення	2	
	Пакет діагностичних завдань з мовленнєвого або логіко-математичного розвитку	2	
	Проведення нетрадиційної методичної форми роботи з вихователями (або ж посильна участь у ній). Конспект заходу.	3	
	Здійснення методичного контролю . Пакет документів.	3	
	Захист практики (вільне оперування даними документації, здатність до педагогічної рефлексії, <i>презентація, Звіт</i>)	5 (2+3)	
	Разом	26	
ЗМ III. Науково-дослідна робота	Виконання завдань із психології (результати спостереження за окремою дитиною та опис результатів соціометричного дослідження).	15	
	Виконання індивідуального науково-дослідного (творчого) завдань.	8	
	Разом	23	
	Усього	100	

Керівник практики з фаху _____ / _____
Керівник практики із педагогіки _____ / _____
Керівник практики із психології _____ / _____

ВИМОГИ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПОДАНО В ДОДАТКУ

У процесі виконання завдань практики студент може скористатися психолого-педагогічною й методичною літературою та інформаційними ресурсами.

11. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Амацьєва О., Гавриш Н. Формування інноваційної культури педагога // Дошкільне виховання. 2003. №2.
2. Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А. М. Богуш, дійсний член НАПН України, проф., д-р пед. наук; Авт. кол-в: Богуш А. М., Беленька Г. В., Богініч О. Л., Гавриш Н. В., Долинна О. П., Ільченко Т. С., Коваленко О. В., Лисенко Г. М., Машовець М. А., Низковська О. В., Панасюк Т. В., Піроженко Т. О., Поніманська Т. І., Шевчук А. С., Якименко Л. Ю. Київ : Видавництво, 2012. 26 с.
3. Березіна О.М. Гніровська О.З., Линник Т.А. «Грайлик» Програма з організації театралізованої діяльності в дошкільному навчальному закладі. Тернопіль : Мандрівець, 2014. 56 с.
4. Васянович О. Методичний місяць у дошкільному закладі. Авторська модель роботи з кадрами // Дошкільне виховання. 2000. №5.
5. Ворожейкіна О.М. Театр у ДНЗ / уклад. О.М. Ворожейкіна. Харків : Основа, 2013. с. 191.
6. Гавриш Н. Ігрові технології у роботі з дорослими // Дошкільне виховання. 2004. №5.
7. Горопаха Н.М., Поніманська Т.І. Педагогічна практика за вимогами кредитно-модульної системи. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів на пряму підготовки «Дошкільна освіта» Київ : Слово, 2009. 280 с.
8. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2004. 352 с.
9. Дуткевич Т.В. Дошкільна психологія: 2-ге видання. навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 392 Зайцева Т.Ю. Діяльність закладу дошкільної освіти в режимі інноваційного розвитку: посібник на допомогу працівникам дошкільних навчальних закладів Тернопіль : Мандрівець, 2014. 328 с.
10. Калуська Л.Б., Отрощенко М., Вірстюк І. Науково-методична робота в дошкільному навчальному закладі: Практико-орієнтований посібник Київ : Шк.світ, 2011. 192 с.
11. Керівництво дошкільним навчальним закладом: Інформативно-методичні матеріали на допомогу керівникові закладу дошкільної освіти / Упор.: Н. Майор, Ю. Манилюк та ін. Тернопіль, 2006. 168 с.
12. Кожевникова Т. Дорослі ігри в дитячому садку // Дошкільне виховання. 2001. № 10.
13. Кочерга О. Психофізіологія емоційно-почуттєвого благополуччя дошкільника / О. Кочерга // Дитячий садок. Спецвипуск за матеріалами Всеукраїнського Дня Дошкілля. 2010. № 25 (553). С. 8-12.
14. Макаренко Л. Все про театр і дитячу театралізовану діяльність Київ : Шк. Світ, 2008. 128 с. – (Бібліотека шкільного світу).
15. Настільна книга керівника закладу дошкільної освіти. Частина 1 / Упор.: Курочка Н.М., Омеляненко Н.В. Тернопіль : Мандрівець, 2008. 248с.
16. Настільна книга керівника закладу дошкільної освіти. Частина 2 / Упор.: Курочка Н.М., Омеляненко Н.В. Тернопіль : Мандрівець, 2008. 216с.
17. Настільна книга керівника закладу дошкільної освіти. Частина 3 / Упор.: Омеляненко Н.В., Курочка Н.М. – Тернопіль : Мандрівець, 2010. 336с.
18. Настільна книга керівника закладу дошкільної освіти. Частина 4 / Упор.: Т.В. Панасюк, Н.М. Курочка. Тернопіль : Мандрівець, 2012. 304с.
19. Обов'язкова освіта дітей старшого дошкільного віку: форми здобуття, організація і зміст роботи: Збірник методичних матеріалів / авт.-упоряд.: О.П. Долинна, А.П. Бурова, О.В. Низковська, Т.П. Носачова. Тернопіль : Мандрівець, 2011. 480 с.
20. Організаційна та адміністративна робота керівника закладу дошкільної освіти / Упор. Л.І. Кішварь. Тернопіль : Мандрівець, 2011. 328 с.

21. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку / Авт.-упор. А.П.Бурова. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 256 с.
22. Організація режимних процесів у ДНЗ / Упор. Кірсанова І.Ф. Харків : Вид.група «Основа», 2010. 175с.
23. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Академвидав, 2004. 456 с.
24. Поніманська Т. Моральність має бути свідомою // Дошкільне виховання, 2013. №8. С. 3–5.
25. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О.І. Білан, Л. М. Возна, О. Л. Максименко та ін. Тернопіль : Мандрівець, 2017. 264 с. .
26. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку / [Н. В. Гавриш, Т. В. Панасюк, Т. О. Піроженко, О. С. Рогозянський, О. Ю. Хартман, А. С. Шевчук]; За заг. наук. ред. Т. О. Піроженко. Київ : Українська академія дитинства, 2017. 80 с.
27. Педагогічні ради в ДНЗ / Упорядники: Т.Г. Чала, Л.А. Швайка. Харків : Основа, 2007. 208 с.
28. Романюк І.А. Аналіз, контроль як функції управлінської діяльності керівника закладу дошкільної освіти. Тернопіль : Мандрівець, 2011. 280 с.
29. Настільна книга вихователя-методиста ДНЗ / Уклад. О.А. Рудік. Харків : Основа, 2010. 331 с.
30. ТРВЗ – сучасна освітньо-виховна технологія: семінар-практикум // Дошкільне виховання. 2000. №8.
31. Чепіль М.М., Дудник Н.З. Педагогічні технології: навч.посіб. Київ : Академвидав, 2012. 224 с.

Електронні ресурси

1. Сайт Міністерства освіти і науки України <http://mon.gov.ua>
2. Сайт МОН, сторінка «Дошкільна освіта дітей з особливими потребами» <http://mon.gov.ua/ua/activity/education/6917/>
3. Сайт інститут інноваційних технологій та змісту освіти України <http://iitzo.gov.ua>
4. Сайт корисних методичних матеріалів для педагогів <http://metodportal.net>
5. Освітній портал України www.pedpresa.com
6. Портал освітян України напряму «МЦФЕР:Освіта» www.pedrada.com.ua/
7. YOU TUBE канал відеоматеріалів «Дошкілля Хмельниччини» www.youtube.com/watch
8. Всеукраїнська громадська організація «Асоціація працівників дошкільної освіти» Газета «Дошкілля.У» <http://www.dnz.com.ua/#!present/cxsb>
9. Типове положення про методичний кабінет закладу дошкільної освіти Наказ № 1070 від 09.11.2010 р. <http://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/10413/>
10. Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 1352 від 30.11.2012) <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0946-00>
11. Інструктивно-методичні рекомендації «Організація роботи в закладах дошкільної освіти у 2014/2015 навчальному році» <https://www.google.com.ua/search?hl=ru-UA&source=hp&q>
12. Інструктивно-методичний лист «Про затвердження Інструкції з організації харчування дітей у закладах дошкільної освіти» (Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 202/165 (z0440-13) від 26.02.2013 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0523-06>
13. Про організацію додаткових освітніх послуг у закладах дошкільної освіти <http://www.google.com.ua/url?url=http://www.mon.gov.ua>
14. Типова інструкція з діловодства у загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності від 28.02.13 № 1/9-152 http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/36933/
15. Інструктивно-методичні рекомендації «Про організовану і самостійну діяльність дітей у дошкільному навчальному закладі»

ВИРОБНИЧА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ступінь вищої освіти	магістр
галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
спеціальність	012 Дошкільна освіта
освітньо-професійна програма	Дошкільна освіта
Освітня кваліфікація:	Магістр дошкільної освіти
форма навчання	денна, заочна
2 семестр, 6 тижнів	

ПСИХОЛОГІЧНА СКЛАДОВА

Мета: сформувати у майбутніх магістрів дошкільної освіти психолого-педагогічні навички забезпечення умов емоційного розвитку дитини як складової її психофізичного здоров'я.

Вступні зауваження.

Діяльність закладів дошкільної освіти повинна відповідати вимогам Законів України «Про освіту» (2017), «Про дошкільну освіту» (2011), у яких зазначено, що забезпечення емоційного розвитку дітей – важлива умова збереження їх психофізичного здоров'я. Тому важливою науковою проблемою є дослідження психолого-педагогічних чинників, здатних забезпечити розвиток гармонійної особистості зі здоровою психікою. Емоційний розвиток дитини розглянуто у сучасних роботах українських психологів і педагогів (Г.В.Беленька, О.Л.Кононко, С.О.Ладивір, Т.О.Піроженко та ін.).

Завдання психологічної складової:

1. Провести психодіагностику емоційного стану однієї дитини дошкільного віку.
2. Опрацювати та інтерпретувати результати психодіагностики, сформулювати рекомендації для педагогів щодо забезпечення емоційного благополуччя дослідженої дитини.
3. Підготувати конспект статті Лазаревич С. Емоційно-ціннісний розвиток дошкільника. Дошкільне виховання. 2009. №8. С.12-14.
4. Скласти пам'ятку для батьків «Як забезпечити емоційне благополуччя дитини» (10-12 положень).
5. Розробити тематику психолого-педагогічних консультацій для батьків з проблеми емоційного розвитку дитини. Скласти список літератури з даної проблеми (10-15 джерел).

Підготовлені матеріали студенти оформлюють в окремому файлі з такою титульною сторінкою:

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА

Педагогічний факультет

ЗАВДАННЯ З ПСИХОЛОГІЇ,

виконані під час проходження виробничої практики студенткою

_____ *Прізвище, ім'я, по-батькові*

_____ **групи педагогічного факультету**

у період з _____ по _____

у дитячому навчальному закладі № _____ м. (с., смт.) _____

Завдання перевірено
методист практики від кафедри
психології освіти _____

Оцінка _____

Дата _____

ОРІЄНТОВНА СХЕМА ЗВІТУ ПРО ПСИХОЛОГІЧНУ ДІАГНОСТИКУ ЕМОЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ДИТИНИ

1. Роль емоційного благополуччя дитини у забезпеченні її психофізичного розвитку (2-4 речення).
2. Назва (Тест «Тривожність» за Р. Темл, М. Доркі, В. Амен) та короткий опис процедури психодіагностичної методики.
3. Обробка результатів психодіагностики (протокол, визначення кількісного показника, наприклад, індексу тривожності)
4. Інтерпретація результатів психодіагностики (визначення рівня та опис емоційного стану дитини).
5. Рекомендації з емоційного розвитку обстеженої дитини.

Звітна документація з виконання психологічної складової виробничої практики

1. Звіт про психологічну діагностику емоційного розвитку дитини.
2. Конспект статті Лазаревич С. Емоційно-ціннісний розвиток дошкільника. Дошкільне виховання. 2009. №8. С.12-14.
3. Пам'ятка для батьків «Як забезпечити емоційне благополуччя дитини» (10-12 положень).
4. Тематика психолого-педагогічних консультацій для батьків з проблеми емоційного розвитку дитини (10-12 тем).
5. Список літератури з даної проблеми (10-15 джерел).

Рекомендована література до проходження практики (психологічна складова)

1. Ладивір С.О. Радість розвитку. Взаємодія з дитиною. К. : Редакція газет з дошкільної та початкової освіти, 2013. 128 с.
2. Загадковий світ емоцій. Розвиток емоційної сфери дошкільників / Упоряд. І. В. Молодушкіна. 2-ге вид. Х. : Вид. група «Основа», 2011. 207 с.
3. Піроженко Т.О. Особистість дошкільника: перспективи розвитку. Навч.-метод. посібник / Тернопіль : Мандрівець, 2010. 136 с.
4. Розвиток дитини-дошкільника: сучасні підходи та освітні технології [Текст] : монографія / Г.В. Беленька [та ін.] ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : НПУ ім.М.П.Драгоманова, 2009. 272 с.

Матеріал до психодіагностики емоційного стану дитини

Тест «Тривожність» (за Р. Темл, М. Доркі, В. Амен)

Мета: виявити рівень тривожності дитини.

Проводиться з дошкільниками середньої і старшої групи.

Обладнання: серія 14 рисунків (рекомендований розмір 8,5 × 11 см) у двох варіантах (для хлопчиків і для дівчаток). Кожен малюнок сюжетно передає ситуацію, що є типовою для життя дитини.

Інструкція: «Подивись уважно на картинку. Як ти вважаєш, яке обличчя у цієї дитини — сумне чи веселе?».

Вибір дитиною відповідного обличчя і її словесні висловлювання фіксуються у спеціальному протоколі.

Обробка та інтерпретація результатів

Потрібно здійснити кількісний та якісний аналіз інформації, зафіксованої у протоколі.

Якісний аналіз передбачає уважне вивчення висловлювань дитини, що фіксуються у другому стовпчику протоколу. На основі цього аналізу робляться висновки про емоційний досвід спілкування дитини з оточуючими, і ті наслідки, які цей досвід залишив у психіці дитини.

Особливо інформативними щодо цього є рисунки і 4, 6, 14 та 2, 7, 9, 11.

Діти, які нечітко пояснюють ці малюнки, з більшою ймовірністю отримають високий ІТ (індекс тривожності).

Кількісний аналіз може бути виражений як у балах, так і у відсотках.

$IT = (\text{кількість емоційно-негативних виборів} / 14) \times 100 \%$

Рівні:

Низький — бали: 0-1; ІТ: 0-7,2 %.

Середній — бали: 2-5; ІТ: 14,3-35,7 %.

Вище середнього — бали: 6-7; ІТ: 42,9-50 %.

Високий — бали: 8 і більше; ІТ: 57,1 % і більше.

ПРОТОКОЛ до тесту «Тривожність»

Вік дитини _____, стать дитини _____, група _____. Тривалість виконання _____

Номер і зміст малюнка	Висловлювання дитини	Вибір дитини	
		веселе обличчя	сумне обличчя
1. Гра з молодшими дітьми			
2. Дитина і мати з іншою дитиною			
3. Об'єкт агресії. Дитина тікає від іншої дитини, яка нападає			
4. Одягання			
5. Гра зі старшими дітьми			
6. Укладання спати на самоті			
7. Умивання			
8. Догана від матері			
9. Ігнорування з боку батька			
10. Агресивний напад			
11. Збирання іграшок			
12. Ізоляція			
13. Дитина з батьками			
14. Їжа на самоті			

Набір рисунків

Для хлопчиків

Для дівчаток

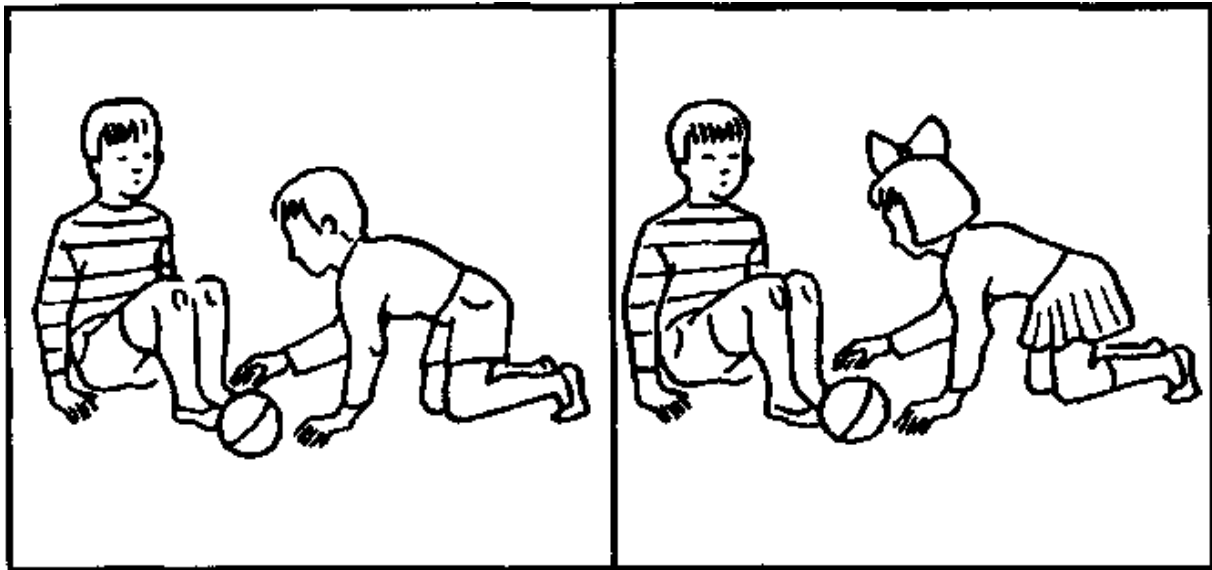

Рис. 1.

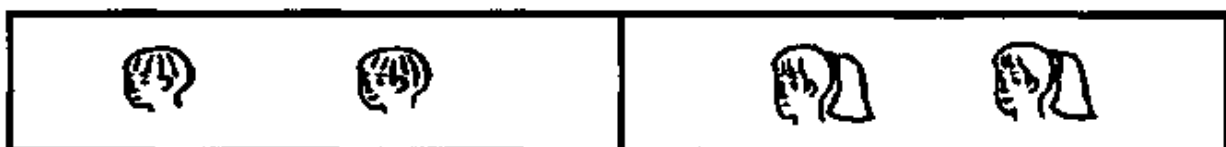
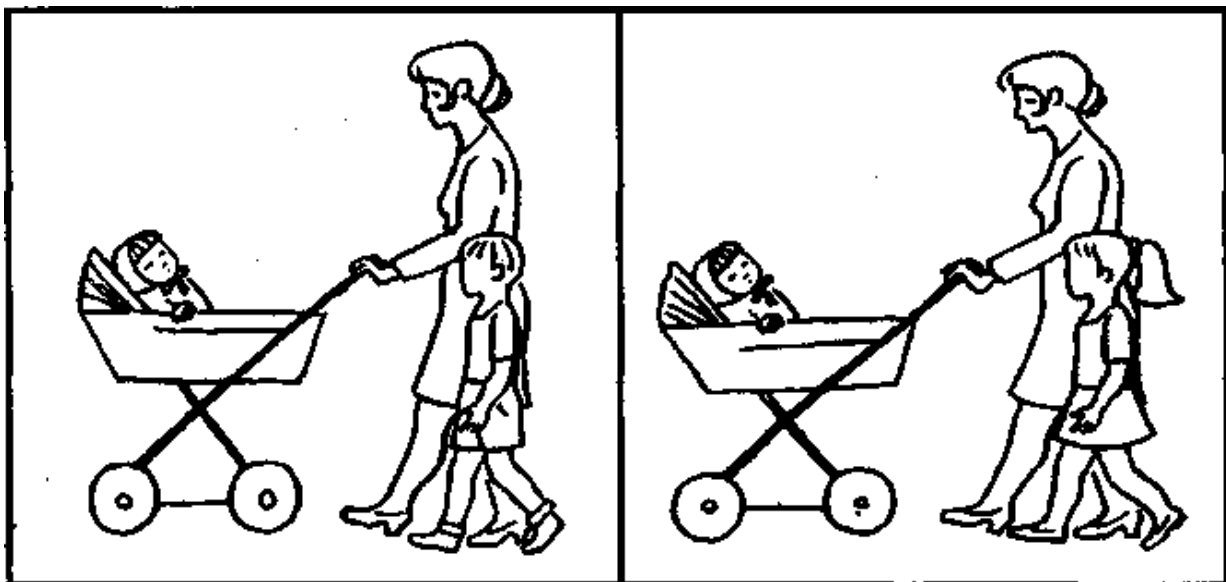

Рис. 2.

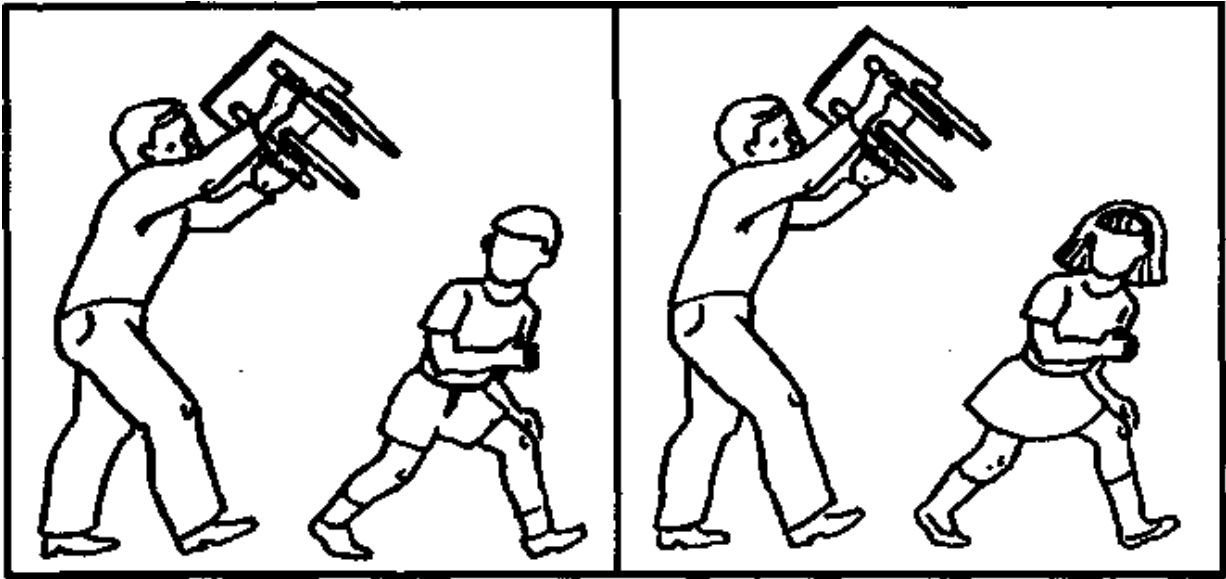
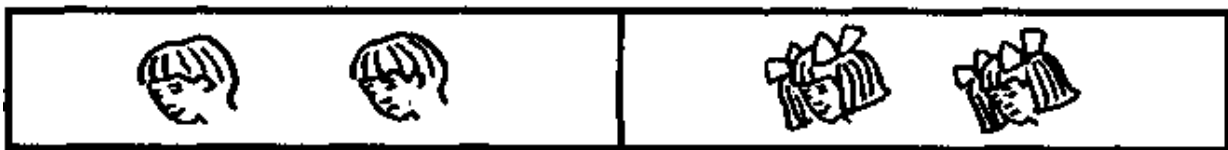

Рис. 3.

ис.4.

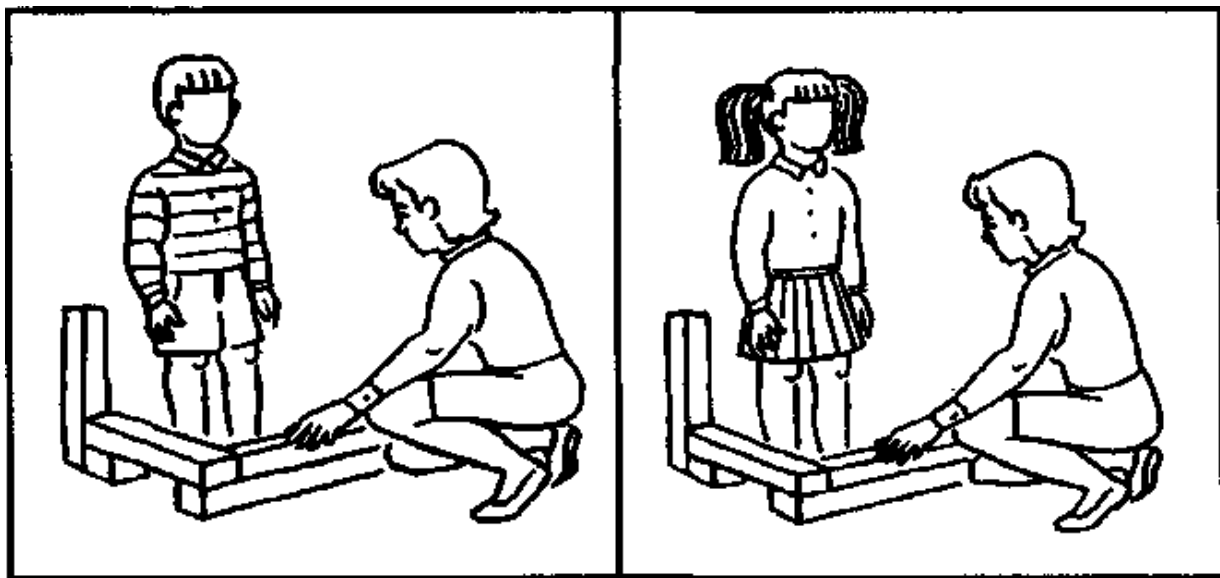

Рис. 5.

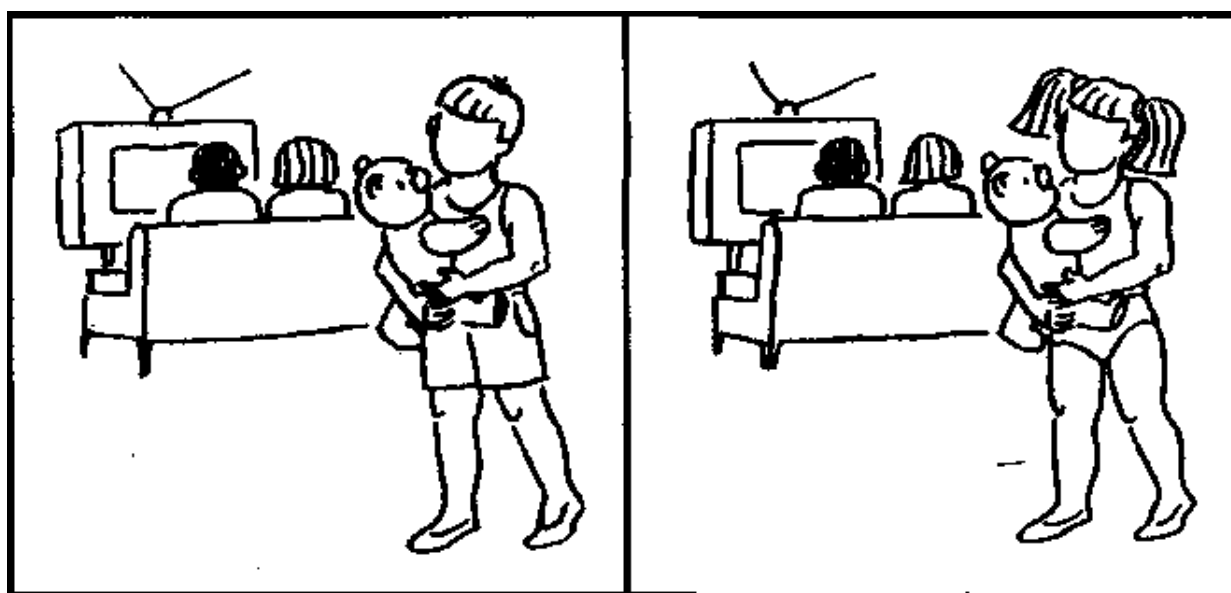

Рис. 6.

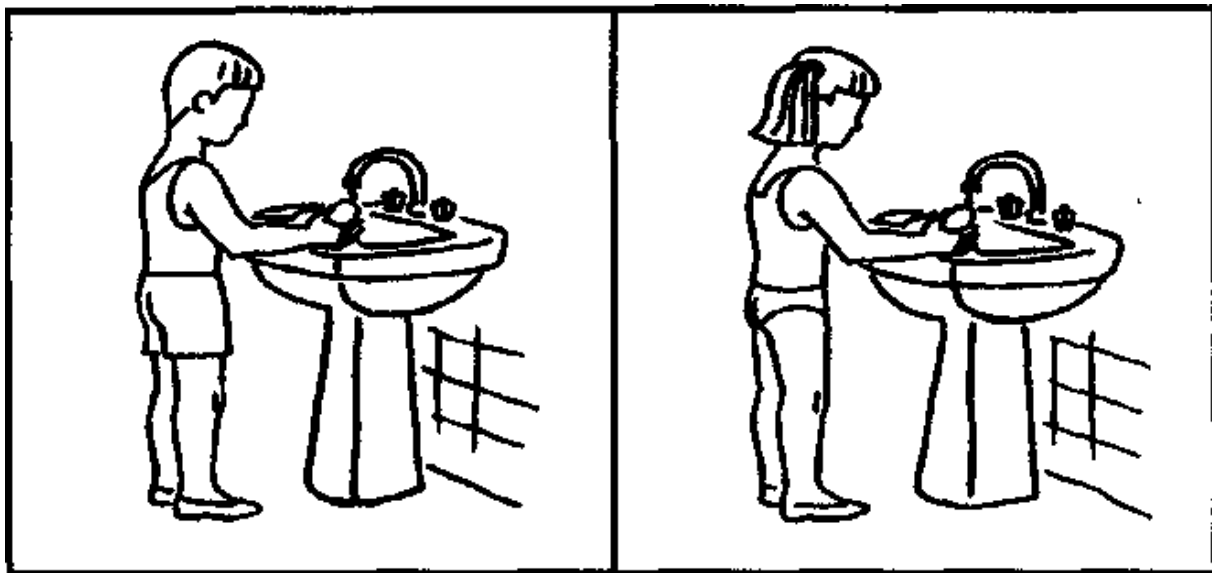

Рис. 7.

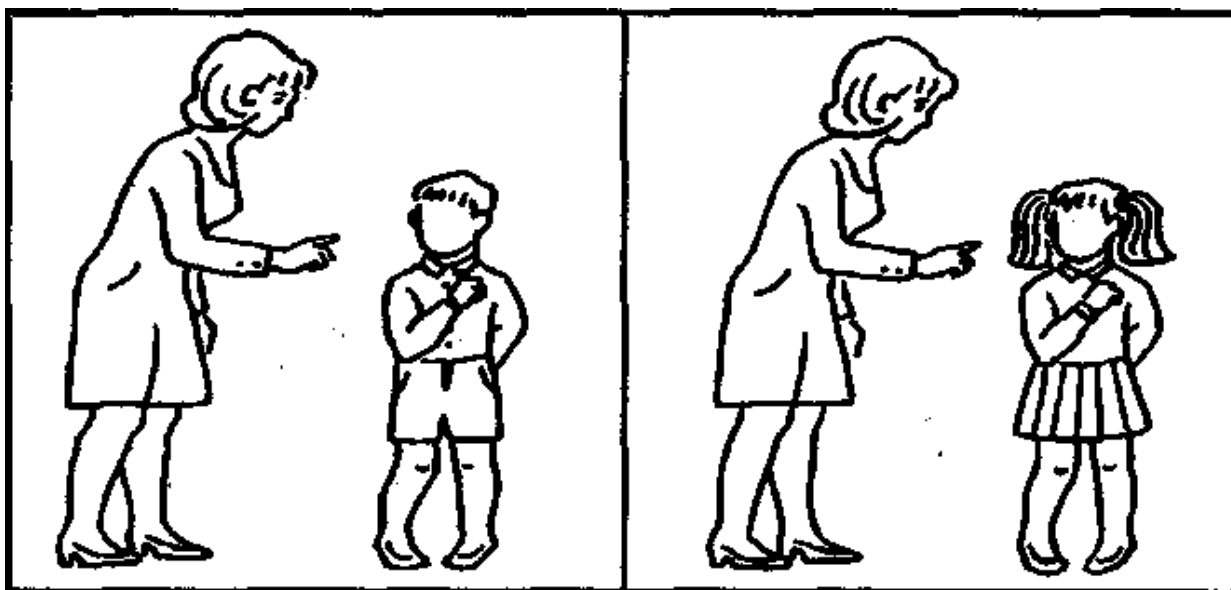

Рис. 8.

Рис. 9.

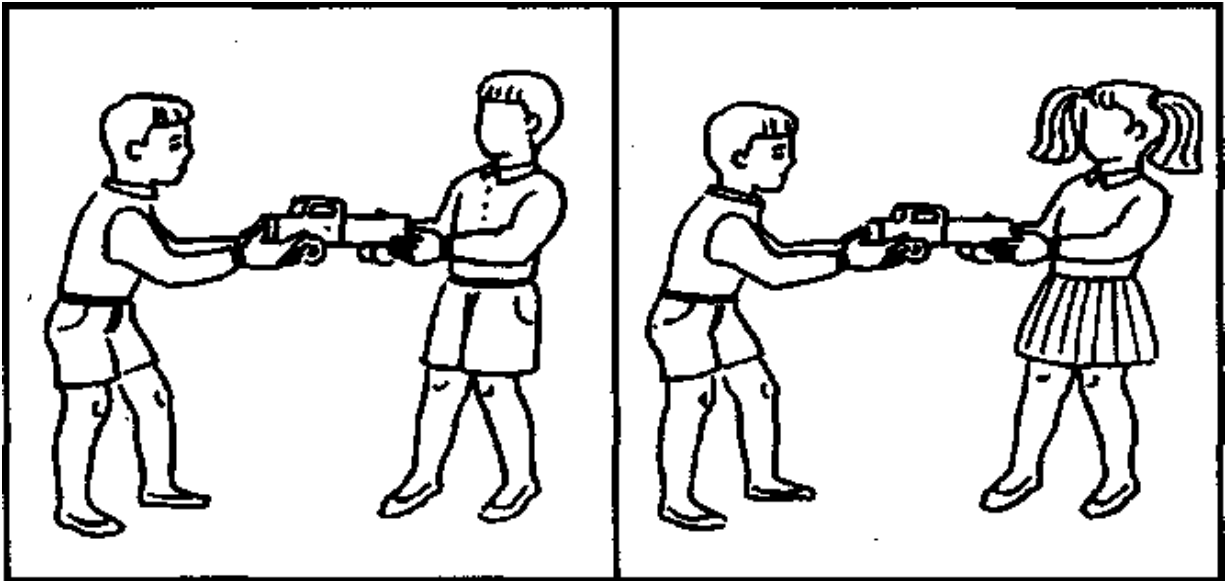

Рис. 10.

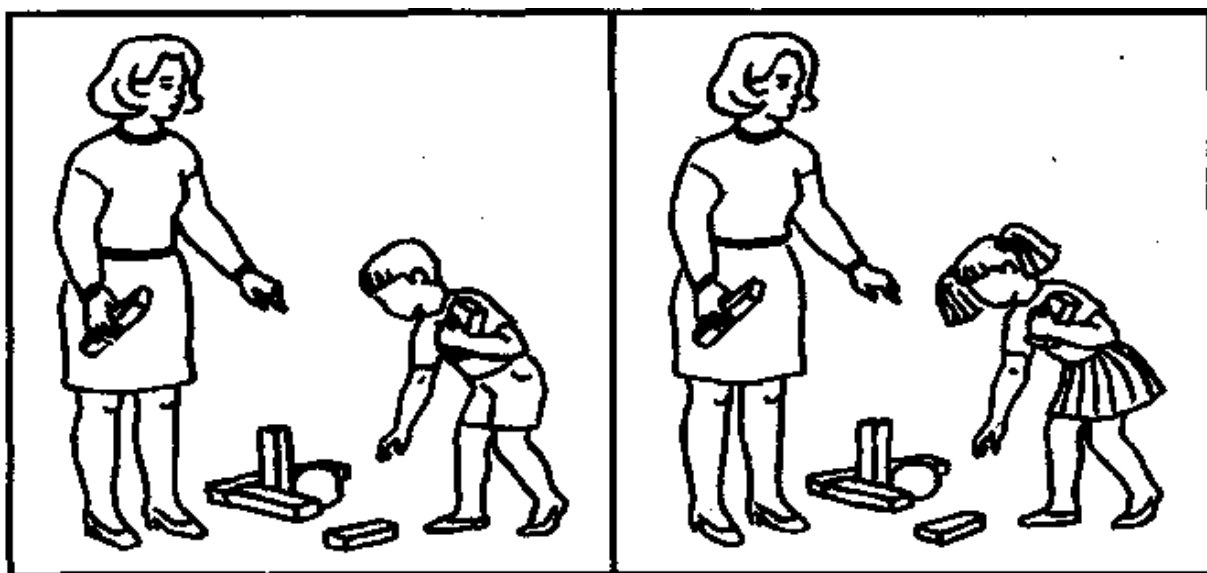

Рис. 11.

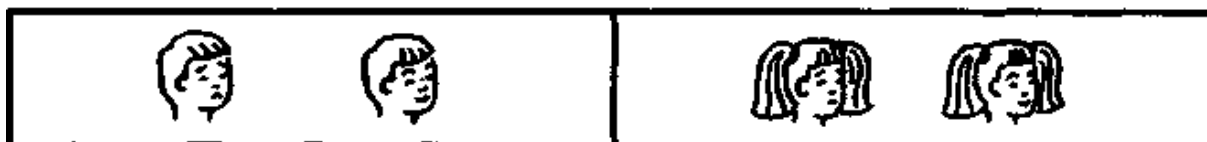

Рис. 12.

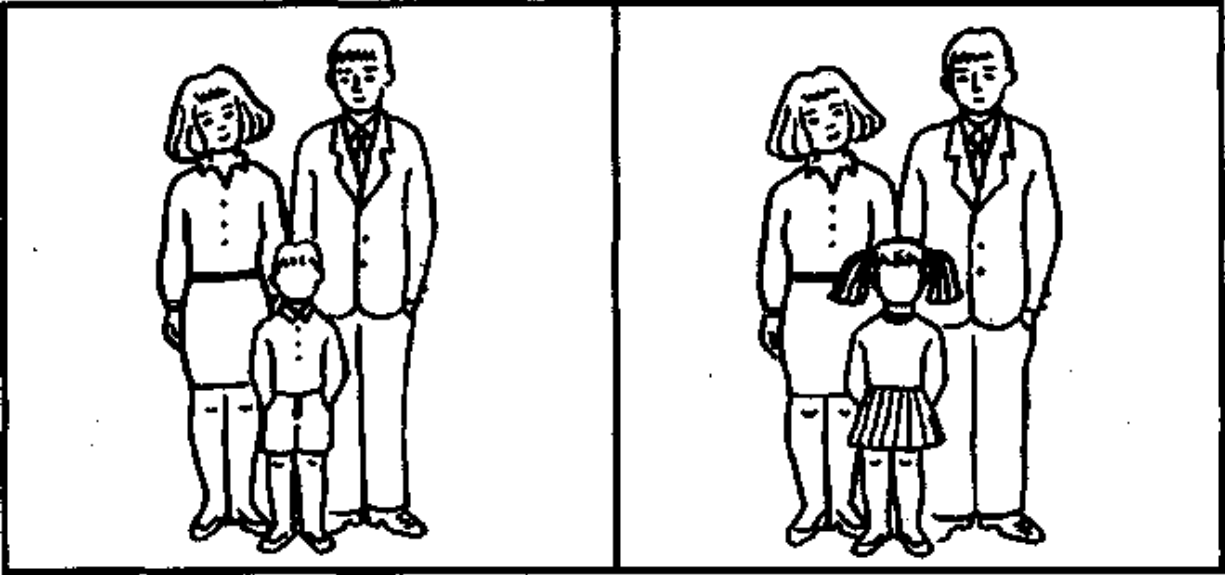

Рис. 13.

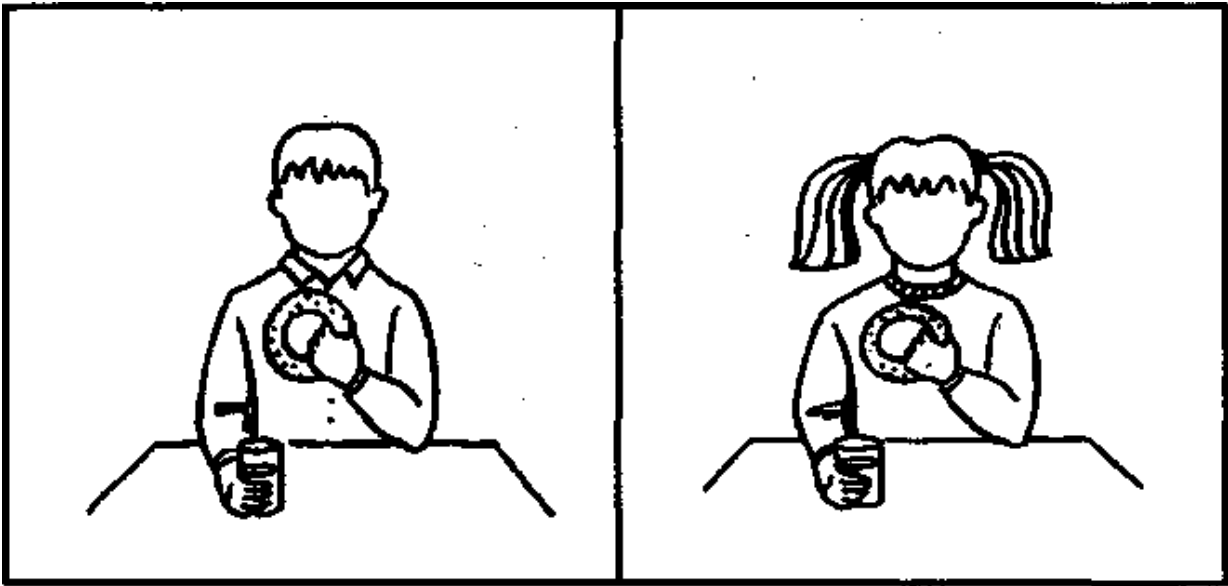

Рис. 14.

ВИРОБНИЧА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ (ДИСТАНЦІЙНА ФОРМА)

ступінь вищої освіти	магістр
галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
спеціальність	012 Дошкільна освіта
освітньо-професійна програма	Дошкільна освіта
Освітня кваліфікація:	Магістр дошкільної освіти
форма навчання	денна, заочна
2 семестр, 6 тижнів	

Психологічна складова

Мета: сформувати у майбутніх магістрів дошкільної освіти психолого-педагогічні навички забезпечення умов емоційного розвитку дитини як складової її психофізичного здоров'я.

Вступні зауваження.

Діяльність закладів дошкільної освіти повинна відповідати вимогам Законів України «Про освіту» (2017), «Про дошкільну освіту» (2011), у яких зазначено, що забезпечення емоційного розвитку дітей – важлива умова збереження їх психофізичного здоров'я. Тому важливою науковою проблемою є дослідження психолого-педагогічних чинників, здатних забезпечити розвиток гармонійної особистості зі здоровою психікою. Емоційний розвиток дитини розглянуто у сучасних роботах українських психологів і педагогів (Г.В.Беленька, О.Л.Кононко, С.О.Ладивір, Т.О.Піроженко та ін.).

Завдання психологічної складової:

1. Проаналізувати ситуації (у письмовій формі)

1. Яка особливість емоційної сфери дошкільника проявилась у прикладі. В якому віці вона виникає?

Мама забирала Максима Д. з дитячого садка. Вихователь розповів їй про неслухняність хлопчика. Дорогою додому відбувся такий діалог.

Мама: «Максим, як же тобі не соромно! Мені ж неприємно за тебе червоніти! Чому ти погано поведився?»!

Максим заплакав: «Залиш мене! Навіщо тобі такий син?! Краще я тут замерзну! Щоб тобі за мене не було соромно»!

2. Про яку особливість емоційної сфери дитини свідчить приклад. В якому віці вона виникає у дитини?

Батько мастить Максиму Д. подряпину йодом. Хлопчик відвертається, морщиться і щільно стискає губи.

Батько: «Максим, тобі боляче?»

Максим: «Чоловіки не плачуть»!

3. Який різновид почуттів дитини виявився у прикладах? Назвіть приблизний вік дітей.

Олена А. встає в куток поряд з братом, якого покарали, і пояснює мамі: «Раз Сашка покарали, і я стоятиму. Коли його звільнять, тоді і я вийду». В іншій ситуації, коли мама в магазині запропонувала купити морозиво, дівчинка сказала: «І Сашкові. Якщо Сашкові не купиш, то і мені не треба».

Дарина І. зшила сорочку для подружки, щоб принести їй задоволення, а Олена зшила Дарині носовичок. І нехай сорочка підійшла лише Оленчиній ляльці. Важливо, що дитина дієво виражає свою прихильність, демонструє доброзичливе ставлення до однолітка, прагне зробити приємне для іншого.

4. Який вид почуттів виявився у Дарини? За якими ознаками Ви це визначили?

Дарина Н. (5 років 5 міс.) любить роздивлятися коштовні камені в музеї, які «блищать, золоті й срібні». Із задоволенням дивиться історичні фільми і балет, де багато красивого одягу. Вважає, що красиві дівчата – це «в пишних довгих сукнях, золотих і срібних, бальних, яскравих, з пишними рукавами». Розглядає на вулиці виставки картин, вигукуючи: «Он-де, як гарно», віддає перевагу натюрмортам. Любить троянди в саду, особливо рожеві, захоплюється: «Ой, я їх обожаю! Ой, які ніжні пелюстки!» Постійно відзначає фарби в природі: «рожевий захід» «бузковий схід», улюблений колір – рожевий, але певного відтінку. Дарина хотіла б перетворити маму на павича, тому що «мама повинна бути найкрасивішою, а у павича найкрасивіший хвіст».

5. Який різновид емоційного неблагополуччя дітей виявився у прикладі. У чому причини його появи?

Максим Д. (5;9) погодився залишитися на самоті у квартирі на декілька хвилин, поки мама винесе стілець на двір. Щойно мама пішла, хлопчик кинувся до вікна і, побачивши її у дворі, став стукати по склу, кидатися, плакати, кричати: «Повернися зараз же, зараз же! Я цього тобі ніколи не пробачу!»

6. Який різновид почуттів виявився у Дарини? У чому полягає їх значення для розвитку дитини, її підготовки до шкільного навчання?

«Чиї сліди на засніженій дорозі?» – цікавиться Дарина Н. (5;5) і протягом 30 хв. роздивляється сліди. Одного разу побачила, як з нірки визирнула миша, дуже здивувалася, вигукнула: «Ой, мишка!». 20 хв. навпочіпки сиділа поряд з ніркою, заглядала до неї, принесла печиво і поклала біля нірки. Наступного дня малювала мишачу нірку, будувала для мишки будиночок.

Провести психодіагностику емоційного стану однієї дитини дошкільного віку.

Опрацювати та інтерпретувати результати психодіагностики, сформулювати рекомендації для педагогів щодо забезпечення емоційного благополуччя дослідженої дитини.

2. Розробити конспект заняття, спрямованого на емоційний розвиток дошкільників.

Схема заняття:

- Тема
- Вік дітей
- Мета
- Методи
- Обладнання
- Хід заняття

Орієнтовна тематика занять

1. Тема: Радіємо разом.

Мета: забезпечити позитивні емоційні переживання дітей, життєрадісний настрій, корекція нетерплячості, розвиток витримки, стриманості.

2. Тема: Будьмо веселі.

Мета: формувати доброзичливі стосунки, товариську, вчити долати негативні почуття, регулювати настрій, досягати рівноваженості й спокою.

3. Тема: Моє самопочуття.

Мета: сприяти усвідомленню емоційних станів, оволодіння прийомами емоційної саморегуляції.

4. Тема: Що таке злість.

Мета: контроль самопочуття дітей, моніторинг корекційної роботи, сприяти емоційному розвантаженню.

5. Тема: Нам не буває сумно.

Мета: познайомити дітей із негативними емоціями, прийомами покращення настрою; закріпити вміння передавати емоцію суму.

6.Тема. А ми не боїмось.

Мета: розширити уявлення дітей про емоцію страху; формувати вміння передавати емоцію страху; ознайомити зі способами позбавлення від страху.

7.Тема: “Казкові пригоди”. Пригода 1.

Мета: формувати навички висловлення доброзичливості, ввічливості.

8.Тема: “Ляльковий театр”.

Мета: формувати соціальні емоції, емоційну чуйність, проникливість.

9.Тема: Будьмо добрими.

Мета: формувати здатність обмірковувати свої емоції, формувати прийоми реагування на емоційні прояви інших, розвивати творчість.

Приклад розробки заняття, спрямовано на емоційний розвиток дошкільників

Тема. Перемога над страхом.

Вік дітей – середній дошкільний вік.

Мета: закріпити уміння передавати емоцію страху; коригувати страх темноти, висоти, замкнутого простору.

Обладнання: піктограми, малюнки із зображенням казкових героїв.

Методи: казкотерапія, арт-терапія (малювання), бесіда, психологічна вправа.

- Перегляд мультфільму «Крихітка Єнот». Вихователь акцентує увагу дітей на тому, що страх має слабе місце: поки про нього не розповідають, він здається великим, а щойно про нього скажуть уголос або висміють його, він одразу зменшується половину.
- Ведучий. Давайте разом знайдемо в ситуації з єнотом щось смішне. Що допомогло єнотові перемогти страх?
- Загадка

Я вухатий ваш дружок,
В мене білий кожушок,
Куций хвостик, довгі вуса,
Я усіх-усіх боюся. (Заєць)

- Яка емоція виникла у зайчика? Як йому допомогти?
- Вправа «Сміємося разом над страхами». Діти разом із вихователем сидять на килимку та згадують ситуації з власного життя, шукаючи щось смішне та вигадуючи «розминки-смішинки».
- Малювання. Ведучий пропонує дітям намалювати на кружечку емоцію страху.
- Підсумок. Ведучий хвалить дітей за сміливість.

3.Скласти пам’ятку для батьків «Як забезпечити емоційне благополуччя дитини» (10-12 положень).

4.Розробити тематику психолого-педагогічних консультацій для батьків з проблеми емоційного розвитку дитини. Скласти список літератури з даної проблеми (10-15 джерел).

5.Підготувати конспект статті

Бобро Л.В ОБҐРУНТУВАННЯ МОДЕЛІ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ВИХОВАННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ УМІННЯ ДОЛАТИ СТРАХ. «Молодий вчений». № 5.2 (69.2). 2019. С. 106-110. (електронний варіант статті додається)

Підготовлені матеріали студенти оформлюють в окремому файлі з такою титульною сторінкою:

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА

Педагогічний факультет

ЗАВДАННЯ З ПСИХОЛОГІЇ,

виконані під час проходження виробничої практики студенткою

_____ *Прізвище, ім'я, по-батькові*

_____ групи педагогічного факультету

у період з _____ по _____

у дитячому навчальному закладі № _____ м. (с., смт.) _____

Завдання перевірено
методист практики від кафедри
психології освіти _____

Оцінка _____

Дата _____

Звітна документація з виконання психологічної складової виробничої практики

1. **Аналіз педагогічних ситуацій.**
2. **Розробка заняття, спрямованого на емоційний розвиток дошкільників**
3. Пам'ятка для батьків «Як забезпечити емоційне благополуччя дитини». (10-12 положень).
4. Тематика психолого-педагогічних консультацій для батьків з проблеми емоційного розвитку дитини (10-12 тем).
5. Список літератури з даної проблеми (10-15 джерел).
6. Конспект статті

Рекомендована література до проходження практики (психологічна складова)

1. Дуткевич Т.В. Дитяча психологія. Навч. посіб. / Т.В. Дуткевич. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – С. 243-259.
2. Загадковий світ емоцій. Розвиток емоційної сфери дошкільників / Упоряд. І. В. Молодушкіна. 2-ге вид. Х. : Вид. група «Основа», 2011. 207 с.
3. Кононко О.Л. Соціально-емоційний розвиток особистості. – К.,1998. – 255 с.
4. Ладивір С.О. Радість розвитку. Взаємодія з дитиною. К. : Редакція газет з дошкільної та початкової освіти, 2013. 128 с.
5. Павелків, Р.В. Дитяча психологія: навч. посіб. / Р.В.Павелків, О.Г.Цигипало. – К. : Академвидав, 2010. – С. 308-319.
6. Піроженко Т.О. Особистість дошкільника: перспективи розвитку. Навч.-метод. посібник / Тернопіль : Мандрівець, 2010. 136 с.
7. Розвиток дитини-дошкільника: сучасні підходи та освітні технології [Текст] : монографія / Г.В. Беленька [та ін.] ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К. : НПУ ім.М.П.Драгоманова, 2009. 272 с.

Оформлення титульної сторінки звітної документації

Взірець титульної сторінки звітної документації

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методик дошкільної освіти

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

з виробничої педагогічної практики в закладах дошкільної освіти

студентки 1 курсу магістратури групи DO1-M20 (DO1-M20z)

спеціальності 012 Дошкільна освіта

за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта

Іваненко Оксани Петрівни

База практики:

Кам'янець-Подільський ЗДО № 19 «Калинка»
комбінованого типу (ясла-садок) Хмельницької області
(Кафедра теорії та методик дошкільної освіти)

Термін практики: 29 березня – 07 травня 2021 року (д. ф. н.+ з.ф.н.)

Загальна оцінка¹ _____

Керівники практики:

від фахової кафедри _____ Газіна І.О
оцінка *підпис*

від бази практики² _____ Галаманжук Л.Л.
оцінка *підпис*

Кам'янець-Подільський
2021р.

¹ Остаточну (загальну) оцінку виставляє керівник практики від фахової кафедри

² Тут пишеться прізвище, ім'я та по-батькові вихователя групи, за якою закріплений студент-практикант.

Індивідуальний план роботи виробничої педагогічної практики (титулка)

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН РОБОТИ

проходження **виробничої педагогічної практики**

в закладах дошкільної освіти

(в дошкільному навчальному закладі №21 «Золота рибка»)

на кафедрі теорії та методик дошкільної освіти

студенткою I курсу магістратури групи DO1-M20 (DO1-M20z)

спеціальності 012 Дошкільна освіта

за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта

педагогічного факультету

Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

Іваненко Оксани Петрівни

Термін практики: з 29 березня по 7 травня 2021 року

Кам'янець-Подільський

2021

Далі робота планується за орієнтовною структурою:

№п/п	Зміст роботи	Термін виконання	Відмітки про виконання
-------------	---------------------	-------------------------	-------------------------------

Студент-практикант:

_____

підпис

Іваненко О.П.

Вимоги до ведення щоденника психолого-педагогічних спостережень з педагогічної практики
Взірець титульної сторінки щоденника

ЩОДЕННИК

психолого-педагогічних спостережень
з виробничої педагогічної практики в закладах дошкільної освіти
студентки I курсу магістратури групи DO1-M20 (DO1-M20z)
денної (заочної) форми навчання
спеціальності 012 Дошкільна освіта
за освітньою програмою Дошкільна освіта
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
Іваненко Оксани Петрівни

База практики: Кам'янець-Подільський ЗДО № 19 «Калинка»
комбінованого типу (ясла-садок) Хмельницької області

Термін практики: 29 березня – 07 травня 2021 року (д. ф. н. + з.ф.н.)

Загальна оцінка² _____

Керівники практики:

від бази практики _____ П.І.Б. директора ЗДО

від кафедри психології освіти _____ Дуткевич Т.В.

від фахової кафедри університету _____ Газіна І.О. (д.ф.н.)

_____ Ватаманюк Г.П. (д.ф.н.)

_____ Галаманжук Л.Л. (з.ф.н.)

_____ Гордійчук М.С.

В умовах дистанційного навчання такий щоденник НЕ ведеться !

_____

*Друга сторінка щоденника психолого-педагогічних спостережень з практики
(формат А4)*

*Завідувач ДНЗ: **Маленька Н.В.***

*Вихователь-методист ДНЗ : **Ясінська О.П.***

*Група, за якою закріплений студент-практикант: **старша група «Дзвіночок»***

*Вихователі групи ДНЗ: **Самодурова Вікторія Володимирівна,***

Шаровецька Марина Іванівна

Наступні сторінки

- 1. Список дітей групи (з датами народження)*
- 2. Розклад режимних процесів.*
- 3. Перспективне планування освітньої роботи вихователя (на період проходження практики студентами) – січень-лютий.*
- 4. Календарне планування освітньо-виховної роботи з дітьми – січень січень-лютий.*
- 5. Комплекси ранкової гімнастики (їх має бути 2).*
- 6. Комплекс гімнастики пробудження.*
- 7. Циклограма рухливих ігор на період практики.*

В умовах дистанційного навчання такий щоденник НЕ ведеться !

**Зразок оформлення записів
з психолого-педагогічних спостережень студентів
у щоденнику (формат А4)**

В умовах дистанційного навчання такий щоденник НЕ ведеться !

Дата	Зміст роботи	Самоаналіз та самооцінка діяльності
	<p><i>1 половина дня</i> 1. Прийом дітей</p>	<p>Прийом відбувався в приміщенні, яке було заздалегідь підготовлене, кімната провітрена, чиста, іграшки, навчальні посібники тощо приведені в порядок. Під час прийому відбувалася коротка бесіда з батьками, де давались слушні поради, побажання стосовно розвитку їхньої дитини. Окрім бесіди з батьками відбувалася й індивідуальна робота з окремими дітьми (Петренко Софією, Власюком Денисом,...), які порушували правила поведінки.</p> <p>Прийом дітей відбувся на належному рівні. Методи та прийоми у роботі з дітьми та батьками були використані вдало...</p>
	<p>2. Ранкова гімнастика</p>	<p>Ранкова гімнастика була проведена згідно з розкладом. Мною заздалегідь було проведено підготовчу роботу, підібрано для кожної дитини атрибути (м'ячі, гімнастичні палиці), музичне оформлення. Завдяки цьому діти чітко виконували рухи під музику, мали гарний настрій та позитивні емоції. Кількість вправ та рухів, а також фізичне навантаження відповідало віковим особливостям дітей. Комплекс вправ ранкової гімнастики:</p> <p>Ходьба в колоні по одному на носочках, у напівприсіданні з переходом з носочка на п'ятку. Біг. Шиккування в три колони.</p> <p>Вправи</p> <p>ВП.: сидячи на підлозі, ноги нарізно, руки на поясі, м'яч біля правої ноги. Раз. Нахил вперед, прокотити м'яч до лівої ноги. Два - прокотити м'яч до правої ноги- / Повторити 3 рази і тощо.</p>
	<p>3. Сніданок</p>	<p>Сніданок відбувався відповідно до розкладу. Було здійснено підготовку дітей до прийому їжі (організація гігієнічних процедур, зовнішній вигляд дітей, настрої). Сервіровка стола та естетичний вигляд страв сприяли гарному апетиту дітей. Під час обіду зверталася особлива увага на культуру поведінки дітей за столом та навички користування столовим приладдям. Враховувалися також індивідуальні особливості дітей (невживання окремими дітьми тих чи інших страв).</p>
	<p>4. Ігри</p>	<p>Дітям було запропоновано такі рухливі ігри: «Жабки», «Якої квітки не стало», «Пташка і пташенята». Кожна з ігор мала свою дидактичну мету: «Жабки» - удосконалювати стрибки дітей на двох ногах, «Якої квітки не стало» - закріпити знання назв кімнатних рослин, «Пташка і пташенята» - розвинути увагу, кмітливість. У ході ігор можна було спостерігати взаємоповагу дітей один до одного. При доборі ігор враховувався рівень розвитку дітей та їх вікових особливостей, а також індивідуальні особливості дітей</p>

		(працелюбність, доброзичливість, волелюбність, активність тощо). Чітке та зрозуміле пояснення спонукало дітей до активності, зацікавленості.
	5. Заняття	Аналізуючи, проведені мною заняття, слід зауважити, що заняття дітям сподобалися, мета була досягнута. Але в подальшому необхідно звернути увагу на мовлення (інтонаційна виразність, відповідність літературним нормам а також чіткість та зрозумілість під час пояснення). А також на організаційні моменти (тривалість, прийоми активізації дітей).
	6. Прогулянка	У ході прогулянки діти гралися у рухливій грі: ... Їх мета – удосконалення ходи, підстрибів, а також розвиток уваги, спостережливості, виховання старанності, охайності, працелюбності. Також прогулянка включала дослідне завдання, під час якого діти досліджували сліди на снігу, доводили правильність свого міркування, робили висновки. На завершення було проведено бесіду на тему: «Пішохідний перехід». Діти мали змогу перевірити та закріпити свої знання. Вони виявляли інтерес та зацікавленість, уважно слухали, відповідали на запитання, виконували мої вказівки та прислуховувалися до порад.
	7. Обід	Перед обідом було організовано гігієнічні процедури, звернено увагу на належний вигляд перед прийомом їжі, повторено правила поведінки за столом. У подальшому слід звернути увагу на такі аспекти: вміння донести страву (нелюбиму, нову); вміння звернути увагу дітей на смачно приготовлену їжу, її зовнішній вигляд;...

За таким зразком ведуться записи у щоденнику про проведену роботу у II-гу половину дня.

Узагальнений щоденник практики (А5)
Взірець титульної сторінки щоденника

Міністерства освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

виробничої педагогічної практики в закладах дошкільної освіти
(вид і назва практики)

студента *Іваненко Оксани Петрівни*
(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет *педагогічний*

Кафедра *теорії та методик дошкільної освіти*

Освітній ступінь *магістр*

Спеціальність *012 Дошкільна освіта за освітньо-професійною програмою
Дошкільна освіта*

Курс I, група *DOI-M20 (DOI-M20z)*

Зразок оформлення 2-ї сторінки щоденника практики (формат А5)

Студент _____ Іваненко Оксана Петрівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув у Кам'янець-Подільський ДНЗ № 19 «Калинка» комбінованого типу
(ясла-садок) Хмельницької області

« 29 » березня 2021 року

Директор ДНЗ Маленька Н. І.
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув із Кам'янець-Подільського дошкільного навчального закладу (ясла-садок)
№ 19 «Калинка» комбінованого типу Хмельницької області

« 07 » травня 2021 року

Директор ДНЗ Маленька Н. І.
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

В умовах дистанційного навчання для денної форми це буде так:

Зразок оформлення 2-ї сторінки щоденника практики (формат А5)

Студент _____ Іваненко Оксана Петрівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

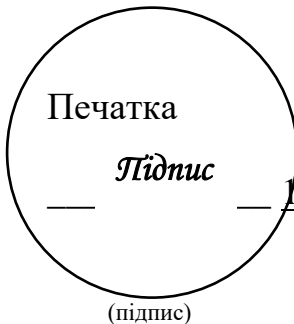
прибув у Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка,
кафедра теорії та методик дошкільної освіти

« 29 » березня 2021 року

Завідувач кафедри теорії та методик
дошкільної освіти Галаманжук Л.Л.
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув із у Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана
Огієнка, кафедра теорії та методик дошкільної освіти

« 07 » травня 2021 року

Завідувач кафедри теорії та методик дошкільної освіти
Галаманжук Л.Л.

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

**Роз'яснення до заповнення щоденника
виробничої педагогічної практики
в закладах дошкільної освіти**

Узагальнений щоденник практики оформлено на бланках А5 (148 X 210 мм), брошура 8 сторінок разом з обкладинкою. Щоденник практики заповнюється грамотно та охайно, власноруч студентом-практикантом. Має містити підписи керівника практики від вищого навчального закладу та від бази практики, обов'язково з печатками на відповідних сторінках. Печатки і підписи на сторінках – 2 (дві печатки і два підписи) і на 9 сторінці – одна печатка й один підпис. На 4 сторінці – тільки підпис.

Щоденник складається з наступних пунктів:

- Титульна сторінка (*подано взірєць оформлення для студентів, які проходять виробничу педагогічну практику*);
- На другій сторінці інформація про особу студента, який прибув в установу для проходження практики, терміни проходження практики: прибув, вибув, місце печатки для засвідчення керівником бази практики (ЗДО або випускова кафедра)
- На третій сторінці «Календарні графіки проходження практики», студент заповнює узагальнені види роботи, які він виконував щодня (з розподілом тижневого навантаження), у графі «Відмітки про виконання» студент записує – *виконано*. Графік має бути перевіреном керівником практики від вишу та керівником бази практики ЗДО.
- Пункт «Робочі записи під час практики» має містити конкретні дати (щоденно або потижнево) та види діяльності студента-практиканта (*наприклад: __02.03.2015. Ознайомилася з освітньою установою її керівниками, завідуючою, вихователь-методистами, педагогічним колективом, вихователями групи та дітьми*).
- На сторінці «Відгук і оцінка роботи студента на практиці» вказуємо заклад дошкільної освіти в якому студент проходив практику. Вихователь-методист складає психолого-педагогічну характеристику особистості студента-практиканта, завідувач ЗДО рекомендує оцінку та засвідчує характеристику.
- Останню сторінку щоденника практики заповнюють викладачі, які перевіряли проходження практики, керівник практики від вищого навчального закладу записує узагальнені висновки про проходження практики студентом та виставляє підсумкову оцінку згідно критерії оцінювання виробничої педагогічної практики в закладах дошкільної освіти.

	Розробка конспекту і проведення екскурсії.												
	Проведення прогулянки	+	+										Виконано
11.	Відвідування показової форми роботи однокласника, участь в обговоренні. Складання протоколу власне проведеної залікової форми роботи з дітьми. Самоаналіз.			+	+	+	+						
12.	Самостійне проведення виховного залікового заходу на рівні ЗДО.							+					Виконано
13.	Ознайомлення із сайтом ЗДО, його опис.	+											
14.	Робота над індивідуальним науково-дослідним (творчим завданням) вивчення проблеми, опрацювання літератури, робота в методкабінеті. Впорядкування матеріалів.	+	+	+	+	+	+						Виконано
15.	Підготовка і проведення роботи з батьками.				+	+							Виконано
16.	Комплектування діагностичного пакету.	+	+	+	+	+	+						Виконано
17.	Складання психолого-педагогічної характеристики на вихованця.							+	+				Виконано
18.	Здійснення методичного контролю. Опис результатів					+							Виконано
19.	Проведення залікової методичної форми роботи							+					Виконано
20.	Оформлення звітної документації. Комплектація матеріалів для фото звіту.								+				Виконано

Керівники практики:
Від університету

(підпис)

Газіна І.О. (д.ф.н.)
Ватаманюк Г.П. (д.ф.н.)
Дуткевич Т.В. (д.ф.н.)
(прізвище та ініціали)

(підпис)

Галаманжук Л.Л. (з.ф.н.)
Гордійчук М.С. (з.ф.н.)
Дуткевич Т.В. (з.ф.н.)
(прізвище та ініціали)

від бази практики _____

(підпис)

Галаманжук Л.Л. (д.ф.н.)
ПІБ завідувача ЗДО (з.ф.н.)
(прізвище та ініціали)

**Зразок написання відгуку і оцінки роботи студента на практиці
(для вихователя або особи, яка оцінювала проходження
практики студентом)**

Студентка Іваненко Оксана Петрівна проходила педагогічну практику на базі Кам'янець-Подільського ДНЗ № 19 «Калинка» комбінованого типу Хмельницької області з 13 січня по 14 лютого 2020 року.

Під час практики продемонструвала (глибоку, достатню, слабку) теоретичну підготовку з психолого-педагогічних та методичних дисциплін дошкільної освіти, методичну компетентність, сформованість особистісних якостей, необхідних вихователю дітей дошкільного віку.

Далі характеризується якість планування освітнього процесу (плани-конспекти), рівень проведення форм роботи, використання на них інноваційних методів та прийомів роботи з дітьми дошкільного віку, здатність організувати дитячий колектив та працювати індивідуально з кожною дитиною, робота з батьками і педагогами. Наприклад, проведенні студенткою форми організації життєдіяльності дітей визначалися чіткою спланованістю, умінням зацікавити дітей, ілюструванням власноруч виготовлених навчальних посібників, мовленнєвим матеріалом. Варта уваги здатність студентки кваліфіковано організувати ігрову діяльність, проводити виховну роботу, налагоджувати контакти з батьками, підтримувати дисципліну в групі.

Також у характеристиці вказується ставлення студентки до роботи, дисциплінованість, позитивні якості, які свідчать про її професійну придатність. (Студентка старанна, тактовна, сумлінна, толерантно сприймала зауваження керівника, методиста ЗДО та вихователя, творчо підходила до ви рішення педагогічних завдань, любить дітей, має хист до педагогічної діяльності. Зарекомендувала себе професійним молодим спеціалістом).

Рекомендована оцінка – _____ (відмінно, добре, задовільно) _____ (підпис) Самодурова В. В. (з.ф.н.)
Галаманжук ЛЛ. (д.ф.н.)
(ПІБ особи, яка писала відгук)

Керівник практики від підприємства, організації, установи

_____ (підпис)

Маленька Н.І.
(прізвище та ініціали)

На останній сторінці щоденника (форма А5) роблять записи керівники практики:

- з психології;
- від фахової кафедри університету.

Примітка: студент **не заповняє** поля сторінки щоденника, де є:

1. Відгук й оцінка роботи студента на практиці (с. 9).
2. Висновки керівників практики з дитячої психології та від фахової кафедри університету про проходження практики (с. 11).
3. Підписи засвідчуються печаткою.

Оформлення конспектів занять (виховних заходів форм роботи з батьками і педагогами)

Взірець титульної сторінки конспекту форми організованої життєдіяльності дітей

Заочна форма навчання!

До проведення заняття допущено
« _____ » _____ 2021р.

Вихователь _____

Методист _____

КОНСПЕКТ

залікового комплексного (тематичного, комбіновного...)

заняття на тему: **«В пошуках веселих чоловічків»**,

проведеного в старшій групі «Ромашка» ЗДО № 21 «Золота рибка»

м. Кам'янця-Подільського,

студенткою DO1-M20z групи

спеціальності 012 Дошкільна освіта

за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта

педагогічного факультету

Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

Іваненко Оксаною Петрівною

дата проведення: _____

Загальна оцінка _____

від фахової кафедри _____

оцінка

підпис

_____ Галаманжук Л.Л.

від бази практики _____

оцінка

_____ ПІБ завідувача або методиста ЗДО

підпис

**Взірець оформлення титульної сторінки конспекту форми організованої
життєдіяльності дітей**

Денна форма навчання!

До проведення заняття допущено
«_____» _____ 2021р.

Вихователь _____

Методист _____

КОНСПЕКТ

залікового комплексного (тематичного, комбіновного...)

заняття на тему «**В пошуках веселих чоловічків**»,

для дітей старшого (середнього, молодшого) дошкільного віку

студентки DO1-M20 групи

спеціальності 012 Дошкільна освіта

за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта

педагогічного факультету

Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

Іваненко Оксани Петрівни

дата проведення: _____

Загальна оцінка _____

від фахової кафедри _____

оцінка

підпис

Газвіна І.О.

від бази практики _____

оцінка

підпис

Галаманжук Л.Л.

Схема конспекту заняття

Взірець орієнтовної схеми конспекту заняття

Тема заняття (має відображати сюжет та зміст, бути цікавою для дітей)

Мета (програмовий зміст заняття): формулюючи мету, в обов'язковому порядку зазначаємо розвивальні, навчальні та виховні освітні завдання.

Обладнання (матеріал, необхідний для заняття):

Організація розвивального середовища на занятті: указати, як буде розміщено у групі демонстраційний та роздатковий матеріал, фізкультурне обладнання, атрибути до гри; розміщення дітей, інші важливі деталі обстановки.

Попередня робота з дітьми: перерахувати всі форми роботи в щоденному житті, які готують дітей до сприймання матеріалу на занятті.

Хід заняття:

Вступна частина. Детально описати методичні прийоми та зміст роботи, спрямовані на організацію переходу дітей від ігрової діяльності до навчальної, використання ігрового прийому для зосередження уваги дітей та зацікавлення їх змістом заняття.

Основна частина. Детально розкрити послідовність проведення всіх видів навчальної діяльності дітей на занятті, подати зміст розповідей та пояснень, запитань до дітей, описати ігрові прийоми, вправи, усі форми практичної діяльності дітей на занятті та прийоми керівництва діяльністю дітей.

Заключна частина (підсумок заняття). Описати методичні прийоми підведення підсумків заняття, подати зміст заключної розповіді вихователя.

Використана література: вказати посібники, методичні розробки, хрестоматію, періодичні фахові видання, інтернет-ресурси, якими користувалися під час підготовки до заняття.

Взірець оформлення протоколу залікової форми організованої життєдіяльності дітей

ПРОТОКОЛ
колективного перегляду заняття

від « _____ » _____ 2021р.

Присутні: завідувач закладом дошкільної освіти, вихователь-методист, вихователь групи, студенти-практиканти (вказуються прізвища та ініціали кожного)

Порядок денний

Обговорення відкритого залікового заняття, проведеного студентом-практикантом _____

прізвище ім'я по батькові

Слухали:

1. Студента Іваненко О.П., яка проводила залікове заняття: у виступі слід повідомити мету заняття, зробити короткий самоаналіз (вказати конкретно позитивні моменти заняття, помилки, труднощі які виникли у процесі заняття, причини помилок, ідеї на майбутнє)
2. Інших студентів, що були присутні на занятті (вказати прізвища, ініціали): внести до протоколу виділені ними недоліки, причини помилок, зауваження, пропозиції та позитивні відгуки (виступ кожного студента записується окремо).
3. Вихователя групи, у якій проводилося заняття (прізвища, ініціали): дає у своєму виступі загальну оцінку занять, які проводив студент-практикант упродовж практики, робить детальний аналіз відкритого заняття, рекомендує оцінити.

Виступили:

1. Вихователь-методист або завідувач ЗДО (прізвища, ініціали) : підсумовує попередні виступи, аналітично узагальнює якість проведеного заняття, вносить пропозицію щодо кінцевої оцінки.
2. Керівник практики (прізвища, ініціали) : підсумовує виступи присутніх, детально аналізує хід заняття, робить методичні узагальнення та вносить пропозицію щодо кінцевої оцінки за проведене студентом заняття.

Ухвалили:

Заняття студента-практиканта Іваненко Оксани Петрівни
прізвище ім'я по батькові

оцінити на _____

Підпис викладача, керівника від фахової кафедри

Газіна І.О. (д.ф.н.)

Галаманжук Л.Л. (з.ф.н.)

**Взірець оформлення звіту з виробничої педагогічної практики
в закладах дошкільної освіти**

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методик дошкільної освіти

ЗВІТ

про проходження виробничої педагогічної практики
в закладах дошкільної освіти
студентки I курсу групи DO1-DM20 (DO1-DM20z)
денної (заочної) форми навчання
спеціальності 012 Дошкільна освіта
за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
Іваненко Оксани Петрівни

в Кам'янець-Подільському дошкільному навчальному закладі №21
«Золота рибка» (з.ф.н.)
на кафедрі теорії та методик дошкільної освіти (д.ф.н.)

З 29.03.2021 – по 07 травня 2021 року

Керівники практики з:

психології _____ Дуткевич Т.В.

педагогіки _____ Ватаманюк Г.П (д.ф.н.)
Гордійчук М.С. (з.ф.н.)

фаху: _____ Газіна І.О. (д.ф.н.)
Галаманжук Л.Л. (з.ф.н.)

Кам'янець-Подільський
2021 р.

Орієнтована схема написання звіту та його зразок

1. Загальна характеристика ЗДО: його повна назва, адреса, прізвища й ініціали завідувача, методиста, вихователів групи, їхня освіта, фах. Матеріальна база закладу, її відповідність вимогам до предметно-розвивального середовища сучасного ЗДО.

Навчально-методична забезпеченість педагогічного процесу: наявність у методичному кабінеті та в групі бібліотеки методичної літератури, фахових періодичних видань, посібників, виданих членами педагогічного колективу дитячого садка, комп'ютерів, книг для дітей, роздаткового матеріалу, іграшок тощо.

Освітній напрям, технологія, яка є провідною в діяльності ЗДО.

Звіт про самостійне виконання обов'язків вихователя групи дітей дошкільного віку пишеться за розділами:

–**організаційна робота** (ознайомлення із закладом, адміністрацією, розвивальним середовищем, документацією...);

–**навчальна робота** (проведення прогулянок, пробних і залікових занять, екскурсії, спостереження й аналіз відвіданих занять...);

–**виховна робота** (ранкові кола вітань, етичні бесіди, свята, розваги, конкурсні програми на рівні ЗДО);

–**організаційно-методична робота** (робота з методичною літературою, ознайомлення із планом роботи методиста, участь у методичній роботі закладу, самостійне проведення методичної форми роботи, добір і комплектація дидактичного й діагностичного матеріалу, здійснення методичного контролю та оформлення документації за його результатами, робота з батьками) тощо);

–**науково-дослідна робота** (короткий опис психолого-педагогічних спостережень, про виконання індивідуального (творчого) завдання, робота над темою магістерського дослідження);

–**висновки** (що дала практика такого спрямування, чого навчилася, які проблеми виникали і як їх вирішували, переконаність у правильному виборі професії, пропозиції і побажання щодо проведення даного виду практики).

У цих розділах потрібно вказати кількість і тематику проведених пробних та залікових форм організації життєдіяльності дітей, їх оцінки, описати результати психолого-педагогічних спостережень та науково-дослідної роботи.

По кожному з розділів варто зробити самоаналіз та самооцінку своєї діяльності, даючи відповіді на запитання:

Які успіхи під час практики для Вас є особливо важливими? З чим вони пов'язані?

Яке завдання було для Вас найважчим (легким), цікавим (нецікавим)?

Які труднощі виникли у Вас під час практики? З чим Ви їх пов'язуєте: з браком теоретичних знань, несформованістю практичних умінь, неготовністю мотиваційної, емоційної сфер (або інше)?

Яку найголовнішу інформацію в контексті професії вихователя Ви особисто для себе отримали за час практики?

Чи готові Ви працювати за обраною спеціальністю? Що особисто Вам дала практика, чого нового Ви навчилися?

Чи були в процесі практики умови для самостійної діяльності, для прояву Вашої індивідуальної позиції?

Чи виправдалися очікування, які Ви пов'язували з практикою? Чи вдалося Вам реалізувати свої задуми, план роботи?

Власна оцінка результатів проведеної роботи. Ваші побажання щодо теоретичної підготовки до практики та її організації.

Після основного тексту звіту нижче пишеться:

Студент-практикант Підпис

Іваненко О.П.

Самоаналіз педагогічної діяльності вихователя

Взірець схеми аналізу педагогічної діяльності вихователя

Вимоги до спостереження та аналізу

- Організаційна діяльність вихователя – це ті форми, методи та прийоми, які він використовує для організації дітей на виконання поставлених завдань.
  - Ураховування індивідуальних особливостей педагога.
  - Дотримання доброзичливого довірливого тону.
  - Об'єктивне оцінювання праці педагога.
  - Ефективність роботи ЗДО значною мірою залежить від систематичного контролю за чітко розробленою пам'яткою.
1. Перехід від гри до заняття. Раціональне використання часу.
  2. Дидактична діяльність – дотримання основних принципів дидактики: доступності, систематичності, послідовності, підбір і раціональне використання посібників, наочності, роздаткового матеріалу, дидактичних ігор, упродовж заняття.
  3. Володіння методикою проведення різних типів занять.
  4. Використання диференційованого підходу навчання, врахування індивідуальних і фізіологічних особливостей дітей.
  5. Забезпечення активізації та формування самостійності дітей в процесі заняття.
  6. Мова вихователя, уміння чітко та доступно пояснювати завдання, педагогічний такт. Дотримання доброзичливого довірливого тону, партнерського стилю спілкування з дітьми (темп, тембр, емоційна виразність мовлення вихователя).
  7. Раціональне чергування видів діяльності дітей. Оптимальність визначення часового співвідношення частин заняття. За рахунок чого забезпечувалася працездатність дітей на занятті? Коли наступила втома (або перевтома) дітей? Які заходи було використано з метою запобігання втоми дітей на мовленнєвому занятті?
  8. Дисциплінованість, взаємовідношення дорослого та дитини, створення емоційно-позитивного психологічного комфорт у дитячому колективі.
  9. Чи було забезпечено комплексність та взаємозв'язок завдань. Чи вдалося реалізувати всі поставленні освітні завдання.
  10. Засвоєння матеріалу. Оцінка та самооцінка дітей.
  11. Яка допомога необхідна вихователю в роботі із цією віковою групою з боку адміністрації.

**Організація та проведення практики здобувачів вищої освіти в умовах
дистанційного навчання**
**(до програми виробничої педагогічної практики в закладах дошкільної освіти II
магістерського рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта за освітньо-
професійною програмою Дошкільна освіта)**

Студенти заочної форми навчання проходять означений вид практики відповідно до укладених договорів із ЗДО України за місцем проживання. Тому цей додаток стосується тільки денної форми навчання!

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2020 року №1226 « Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширення на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-Co V-2», Рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо організацій поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів фахової передвищої та вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання (лист від 14 травня 2020 року №1/9-249) та Положенню про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, Тимчасового порядку екзаменів, і заліків, атестації здобувачів вищої освіти, захисту курсових робіт (проектів), а також **практики** для здобувачів вищої освіти організовується та проводиться за дистанційною формою навчання.

Відтак, для забезпечення безперервності освітнього процесу, для студентів які здобувають ОС «магістр» за фахом Дошкільна освіта дистанційну комунікацію у ході проходження практики пропонується здійснюватися через засоби комунікації, вбудовані до системи управління навчанням (LMS), електронну пошту, месенджери (Viber, Telegram та ін.), відеоконференції (MS Teams, ZOOM, Google Meet, Skype та ін.), форуми, чати тощо.

Відповідно до вищезначених умов та вимог виробнича педагогічна практика в закладах дошкільної освіти II магістерського рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта буде проводитися на базі кафедри теорії та методик дошкільної освіти. Очільник кафедри – Галаманжук Л.Л.

За таких оставин **студенти-практиканти зобов'язані:**

- бути присутнім на настановній та підсумковій конференціях, які проводитимуться в системах Google Meet, чи MOODLE.
- встановити зв'язок із керівником практики через використання вебресурсів, узгоджених з керівником практики;
- виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- надсилати виконані завдання з практики в електронну систему MOODLE в установлений керівником час;
- чітко дотримуватися графіку та формату спілкування з керівником практики;
- відповідати на дзвінки керівника та отримувати вказівки через визнані офіційними, на час дистанційного навчання, канали зв'язку;
- брати участь у онлайн зустрічах, в ході яких будуть обговоренні питання, що стосуватимуться питань проходження практики;
- своєчасно надати керівнику практики звітну документацію та захистити її під час звітної конференції.

Керівник практики зобов'язаний консультувати студентів-практикантів відповідно складеного графіка групових консультацій, розміщеного у системі MOODLE та за потреби - в індивідуальному порядку щодо підготовки і проведення залікових форм роботи й різних видів діяльності дошкільників, оформлення необхідних робочих документів з виробничої практики на період дистанційного навчання.

В таких умовах студентам пропонуються завдання, скореговані керівниками практики відповідно до рівня епідеміологічної небезпеки і є можливими в умовах дистанційного проходження практики.

Завдання практики та етапи їх виконання

Етап I- адаптаційний.

Змістовий модуль 1. Організаційно-методична робота Тиждень I.

1. Участь у настановній і звітній конференціях. Ознайомлення із програмою метою і завданнями практики, умовами її проходження, інструкцією з безпеки життєдіяльності на період практики.
2. Ґрунтовне вивчення програмових вимог та матеріалів, поданих у додатках до програми практики.
3. Опрацювання додатку, що стосується проведення практики здобувачів вищої освіти в умовах дистанційного навчання (світлина).
4. Складання індивідуального плану проходження практики в умовах дистанційного навчання.
5. Ознайомлення, опис та аналіз сайту одного із закладів дошкільної освіти міста, можливо того, у якому студент проходив попередні практики. Аналіз здійснюється за такою схемою:
  - назва ЗДО, електронна адреса, меню сайту, скрін-шот головної сторінки та фото адміністрації;
  - змістове наповнення розділів, наявність розробок для *дистанційної* освіти, блоги керівників, вихователів та вузьких спеціалістів закладу освіти, особливості зв'язку з батьками тощо;
  - формулювання власних суджень стосовно естетики, наповнення, функціонування, відвідувачів сайту;
  - складення рекомендацій по удосконаленню сайту закладу освіти (якщо є пропозиції);
  - моделювання матеріалу (для педагогів, батьків, студентів-практикантів, дітей) у цікавій формі, який би ви хотіли розмістити на цьому сайті (консультація, оголошення, тести для батьків, тести для дітей, умови придуманого вами конкурсу, реклама закладу, питальник тощо).
- 6. Ознайомлення із документами, що регламентують діяльність ЗДО (Статут, інструктивний лист про організацію освітньо-виховної роботи в поточному навчальному році (інтернет-ресурс), орієнтовний річний план роботи закладу, який має бути розміщений на сайті ЗДО, панорамний огляд освітніх чинних програм з дошкільної освіти загалом або окремого закладу.
- *Примітка.* Користуючись інтернет-ресурсами обов'язково вказувати електронну адресу інтернет-джерела того чи іншого матеріалу (сайти, документи, відеоматеріали тощо), тобто посилатися на це джерело.

Етап 2. Самостійна робота студента

Змістовий модуль 2. Освітньо-виховна робота 2-6 тижні

3 фаху

1. Розробка конспекту проведення прогулянки у I або II половині дня для дітей старшого дошкільного віку.
2. Розробка конспектів проведення 5 нетрадиційних занять для дітей старшого /середнього дошкільного віку, а саме:

- тематичного;
- комплексного або комбінованого (це різне);
- інтегрованого;
- ігрового або заняття-гри, чи заняття-шоу;
- заняття з використанням інноваційних методик і технологій.

Джерелом тематики занять можуть стати освітні програми, перспективні й календарні плани роботи з дітьми вищевказаного віку, які можна знайти в інтернет-мережі.

3. Конспект екскурсії (оглядової у межах закладу) або будь-якої іншої за його межами для дітей старшого дошкільного віку. Тема – довільна. У конспекті враховуємо вимоги безпеки життєдіяльності, передбачаємо маршрути, зупинки, зміст бесід чи розповідей, відпочинок, перекур тощо.
4. Розробка конспекту індивідуальної роботи з дітьми середнього /старшого дошкільного віку.
5. Розробка плану гурткової роботи. Конспект гурткового заняття (напряму роботи гуртка і вік дітей довільний).
6. Добір діагностичних матеріалів для проведення підсумкового заняття з логіко-математичного або мовленнєвого розвитку, створення пакету діагностичних завдань для дітей старшого дошкільного віку.
7. Розробка (конспект) методичної форми роботи.

З педагогіки

1. Розробка конспекту (сценарію, програми) виховного заходу, який можна провести на рівні ЗДО (2 вікові групи і більше) ЗДО участю з героїв, сюрпризних моментів. Наприклад: Тиждень (день) казки; Тиждень (день) книги, Тиждень (день) театру, музики, пісні чи танцю, Тиждень безпеки життєдіяльності; Перший дзвоник, Малі олімпійські ігри, Спартакіади (діти, батьки педагоги), конкурсні програми («Міс Дюймовочка», «Інтелект-шоу», «Що? Де? Коли?», «Зіркові діти», виставки-ярмарки (осінні - Свято хліба, урожаю, квітів; зимові – Різдвяні подарунки, милостинки від Святого Миколая; весняні – Тюльпанове королівство, «Квіти для мами», «Сувенірна лавка» (поробки з природнього матеріалу) літні – Кольори літа, Дарунки літа; розваги – «День іменинника» (загальний), День вареника, «Посиденьки», «Яблучний спас», Ігрові й танцювальні програми тощо.
2. Розробка конспекту (програми) нетрадиційного заходу для батьків (на рівні ЗДО). Це можуть бути загальні батьківські збори; дозвілля вихідного дня (виїзди на природу з дітьми); лекторії (додати план роботи лекторію і кілька лекцій) на теми, що цікавлять сучасних батьків; засідання школи молодих батьків; сценарій свята татусів; засідання круглого столу бабусь «Мудригелія»; майстер-клас (тема довільна – писанкарство, витинанка, випічка, нетрадиційна техніка образотворчості); семінар, батьківська конференція; педагогічні читання; сімейні зустрічі (сім'ї обмінюються досвідом виховання чи якимось ремеслом, талантами); виставка «родинні реліквії»; зіркова сім'я тощо.
3. Конспект освітньо-виховного проекту, що передбачатиме залучення широкої гами учасників – батьків, громадських організацій (школи, психологічних, медичних, соціальних служб, центру дитячої творчості, музейних працівників, представників вишу, членів спілок (художників, музикантів, літераторів провідних бібліотекарів тощо.)

Примітка:

- вибір учасників проекту залежатиме від вибору теми проекту;
- форма подання – розгорнутий конспект, що має таку структуру: мета, завдання, вид проекту, тривалість, учасники, план реалізації (етапи), аналіз результатів, перспектива подальшої роботи) можливо із додатками-розробками та фоторепортажем.

Змістовий модуль 3. Науково-дослідна й творча робота студента-практиканта.
Етапи – 3.
(1-6 тижні)

1. Виконання завдань з психології (за планом керівника практики з психології);
2. Розробка індивідуального науково-дослідного (творчого) завдання.

Орієнтовний перелік індивідуальних науково-дослідних (творчих) завдань

1. Реклама сучасного ЗДО-бази практики / ЗДО майбутнього (уявного); (відеоролик / паперовий чи електронний варіант буклету, розгортка, плакат, мінібілборд, тік-ток тощо) з метою висвітлення специфіки організації освітнього процесу в ЗДО, презентації умов, освітньо-виховних можливостей закладу, заяви про конкурентноспроможного серед інших ЗДО.
2. Портфоліо педагогічного працівника / майбутнього вихователя (структура і формат довільний).
3. Наукова стаття, присвячена проблемі українського дошкілля.
4. Модель реалізації одного із напрямів діяльності ЗДО – бази практики у поточному навчальному році (здоров'язбережувальний, естетичний, комунікативний, логіко-математичний, співпраця з батьками, школою тощо). Можна обрати напрям з досвіду роботи інших закладів / запропонувати власне-визнаний. Примітка: Науково-творче завдання виноситься на захист під час звітної конференції).
Презентація у форматі **Power Point**, присвячена одній із сучасних інноваційних технологій, що має місце в дошкільній освіті.

Презентація захист індивідуально-творчого завдання відбудеться під час звітної конференції. Оцінюватиметься актуальність, доцільність, глибина розкриття суті, естетичне оформлення, творчий підхід.

Перелік звітної документації

1. Узагальнений щоденник (формат А5).
2. Звіт.
3. Індивідуальний план проходження практики.
4. Аналіз сайту ЗДО.
5. Конспектів нетрадиційних занять з фахових методик
6. Конспект прогулянки.
7. Конспект екскурсії.
8. Конспект заходу для батьків (на рівні ЗДО).
9. Сценарій (програма) виховного заходу для дітей на рівні ЗДО.
10. Конспект освітньо-виховного проекту.
11. Конспект проведення екскурсії.
12. Конспект індивідуальної роботи з дошкільниками в II половину дня.
13. Конспект нетрадиційної методичної форми роботи з вихователями.
14. Пакет діагностичних завдань для здійснення контрольних зрізів з логіко-математичного або мовленнєвого розвитку старших дошкільників.
15. План роботи гуртка та конспект гурткового заняття.
16. Виконані завдання з психології.
17. Індивідуально-творче завдання.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ПРАКТИКИ

ЗМ	<i>Завдання змістового модуля</i>	<i>Вага завдання у балах</i>	<i>Кількість отриманих Балів</i>
ЗМ II. Освітньо-виховна робота в ЗДО	Конспекти нетрадиційних занять з відповідною наочністю та дидактичним забезпеченням (5).	25 (5+5+5+5+5)	
	Проведення прогулянки у I або II половину дня, план-конспект до неї.	4	
	Індивідуальна робота з дошкільником у II половину дня. План-конспект.	4	
	Конспект (план-конспект) проведення екскурсії	4	
	План роботи гуртка та конспект гурткового заняття. Проведення гурткового заняття.	5	
	<i>Завдання з педагогіки..</i> Розгорнутий сценарій (програма) заходу для дітей на рівні ЗДО	5	
	Конспект нетрадиційної форми роботи з батьками	4	
	Освітній проект (розгорнутий конспект)	6	
	Разом	57	
ЗМ II Організаційно-методична робота	Участь у настановній та підсумковій конференціях	2 (1+1)	
	Узагальнений щоденник практики (за формою вищого навчального закладу). Індивідуальний план роботи студента під час практики. Графік залікових видів роботи. Короткі записи про основні види роботи під час практики.	4	
	Ознайомлення з сайтом ЗДО (<i>опис сайту, скрін-шот, електронна адреса</i>).	2	
	Пакет діагностичних завдань з мовленнєвого або логіко-математичного розвитку.	3	
	Проведення нетрадиційної методичної форми роботи з вихователями (або ж посильна участь у ній). Конспект заходу.	4	
	Захист практики (вільне оперування даними документації, здатність до педагогічної рефлексії, <i>презентація, Звіт</i>).	5 (2+3)	
	Разом	20	
ЗМ III. Науково-дослідна робота	Виконання завдань із психології (результати спостереження за окремою дитиною та опис результатів соціометричного дослідження).	15	
	Виконання індивідуального науково-дослідного (творчого) завдань.	8	
	Разом	23	
	Усього	100	

Інструкція з безпеки життєдіяльності

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом від _____ 2021 р. № _____

ІНСТРУКЦІЯ № 111
з охорони праці та безпеки життєдіяльності
для здобувачів вищої освіти
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка,
які направляються для проходження практики

1. Загальні положення

1.1. Інструкція визначає вимоги з охорони праці та безпеки життєдіяльності для здобувачів вищої освіти, які направляються для проходження практики.

1.2. Практика здобувачів вищої освіти є обов'язковою складовою освітнього процесу в університеті та проводиться на визначених підприємствах, організаціях, установах – базах практики, які відповідають вимогам нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

1.3. Здобувачів вищої освіти направляють на практику на підприємства, організації, установи, з якими укладено договір на проведення практики.

1.4. Виконання вимог правил з охорони праці та безпеки життєдіяльності здобувачами вищої освіти під час проходження практики є обов'язковим.

1.5. До початку практики керівники практики від кафедр обстежують робочі місця здобувачів вищої освіти-практикантів.

1.6. Обов'язковою умовою допущення здобувачів вищої освіти до проходження практики є проходження ними інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності з відповідним документальним оформленням.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Здобувач вищої освіти-практикант до початку практики:

– отримує від керівника практики консультацію щодо оформлення всіх необхідних документів;

– отримує номер телефону керівника практики від кафедри для повідомлення в разі виникнення нестандартної ситуації;

– своєчасно прибуває на базу практики.

2.2. Здобувачу вищої освіти-практиканту створюють безпечні умови праці для проходження практики. У перший день практики здобувач вищої освіти-практикант на базі проходження практики прослуховує вступний інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності, первинний інструктаж на робочому місці (з обов'язковим оформленням у відповідних журналах реєстрації інструктажів) та неухильно їх дотримується.

2.3. Під час проходження практики, в процесі виконання будь-яких робіт та під час перебування на території бази практики здобувач вищої освіти-практикант дбає про особисту безпеку та здоров'я, безпеку та здоров'я оточуючих людей.

2.4. Перед початком роботи здобувач вищої освіти оглядає своє робоче місце, звільняє його від зайвих предметів, звертає увагу на небезпечні фактори.

3. Вимоги безпеки під час проходження практики

3.1. Здобувач вищої освіти-практикант виконує винятково завдання, які передбачені програмою практики.

3.2. У разі притягнення здобувача вищої освіти-практиканта до робіт, які не передбачені програмою практики, йому слід негайно повідомити про це керівника практики від кафедри.

3.3. Під час проходження практики ЗАБОРОНЕНО:

- порушувати правила внутрішнього трудового розпорядку бази практики;
- залишати робоче місце без дозволу керівника практики від бази практики, керівника практики від кафедри;
- відволікати від роботи працівників установи, які його оточують;
- у разі встановлення порушень вимог охорони праці в службовому приміщенні розпочинати чи продовжувати роботу до усунення небезпеки, якщо це загрожує життю та здоров'ю, обов'язково повідомити про це керівника бази практики;
- під час виникнення несправності обладнання та приладів (комп'ютера, ксерокса, побутових приладів тощо) самостійно їх ремонтувати, натомість потрібно негайно повідомити безпосереднього керівника бази практики та припинити роботу до усунення недоліків; заборонено виконувати будь-які види ремонтних робіт на робочому місці.

3.4. Здобувач вищої освіти-практикант зобов'язаний:

- дотримуватися дисципліни праці; берегти обладнання, інвентар, матеріали, навчальні посібники тощо; виконувати вимоги охорони праці, пожежної безпеки, передбачені відповідними правилами, інструкціями, наказами, розпорядженнями; тримати в порядку та чистоті своє робоче місце, не порушувати санітарні правила у приміщеннях; утримуватись від дій, які заважають іншим працівникам виконувати свої обов'язки;
- повідомляти керівника закладу/бази практики про всі недоліки, які знижують рівень безпеки життєдіяльності людини (норми освітленості, небезпеку виникнення травм при експлуатації обладнання, інструментів тощо);
- вжити екстрених заходів за погіршення стану здоров'я вихованця /здобувача вищої освіти (запаморочення, втрата свідомості, кровотеча з носа та ін.) (у разі проходження практики в закладах освіти), надати йому необхідну першу(долікарську) допомогу та викликати медичного працівника;
- дбати про особисту безпеку, повідомляти про погіршення стану власного здоров'я під час проходження практики.

4. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

4.1. Негайно припинити роботу та повідомити керівника практики від бази практиків разі:

- погіршення особистого стану здоров'я, отримання травми;
- виникнення пожежі;
- виникнення несправностей у роботі приладів та обладнання, що використовуються для виконання завдань практики;
- вимкнення електроенергії;
- появи запаху газу тощо.

4.2. Для усунення аварійної ситуації здобувач вищої освіти-практикант виконує вказівки керівника робіт/керівника практики від бази практики, якщо це не призведе до погіршення стану його здоров'я.

5. Вимоги безпеки після закінчення роботи

5.1. Привести в порядок своє робоче місце та передати його керівнику практики від бази практики.

5.2. Після закінчення терміну практики звітувати про виконання програми та індивідуального завдання керівникові практики від бази практики.

РОЗРОБИЛА

Завідувач практики університету

Л.М. Римар

ПОГОДЖЕНО

Завідувач відділу охорони праці
і техніки безпеки

О.Г. Чорна

Провідний фахівець юридичного сектора

Л.В. Гріх

**ОРІЄНТОВНА ІНСТРУКЦІЯ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ
ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ № 55
від 06.02.2015 року.**

1. Загальні положення

- Педагогічні працівники дошкільного навчального закладу відповідають за охорону життя і здоров'я вихованців групи, в якій вони працюють, забезпечують їх виховання навчання та розвиток.
- Працівники повинні знати правила пожежної безпеки і вміти користуватися первинними засобами пожежогасіння (вогнегасниками).
- Працівники повинні мати навички в наданні першої (долікарської) допомоги; у разі захворювання дитини чи при нещасному випадку необхідно негайно викликати медичного працівника.
- Про виявлені несправності обладнання, устаткування, пристрої, інші небезпечні прояви та нещасні випадки, які трапилися в дошкільному закладі, працівники повинні повідомити керівника дошкільного закладу.

2. Вимоги безпеки праці перед початком роботи

Вимоги безпеки для педагогічних працівників

- Оглянути ігрову кімнату чи ігровий майданчик з метою усунення виявлених небезпечних для дітей чинників.
- Перед проведенням прогулянок або екскурсій в природу заздалегідь приготувати питну воду у закритій посудині та аптечку першої допомоги.

3. Вимоги безпеки під час роботи

Вимоги безпеки для педагогічних працівників та помічників вихователів у приміщенні дошкільного закладу

- Постійно стежити за станом обладнання, вживати заходів щодо усунення несправностей.
- Бути уважними до дітей – не залишати їх без нагляду.
- Подавати дітям їжу з кухні трохи охолодою.
- Подавати їжу з кухні в закритому посуді з маркуванням щодо груп, щодо страв і в той час, коли в коридорах та на сходах немає дітей.
- Не залучати дітей для одержання їжі з кухні та роздачі гарячих страв під час чергування в групі.
- Під час прийому їжі стежити, щоб діти правильно користувалися столовими приборами, попереджати їх про можливі опіки гарячою їжею.
- Для пиття дітям давати тільки кип'ячену воду і в індивідуальних чашках, зберігати її в чистій закритій посудині; в літній період стежити, щоб вода не була холодною.
- Мити столовий та чайний посуд лише за відсутності дітей.
- Під час використання технічних засобів навчання дотримуватися інструкцій щодо їх експлуатації та правил електробезпеки: вмикати їх у мережу лише сухими руками, стежити за відповідністю показників напруги в електромережі, користуватися справними електроприладами, розетка ми, вимикачами.
- Не залишати ножиці, голки, ліки, сірники, мийні засоби та інші небезпечні для здоров'я дітей предмети, тримати їх у зачиненій шафі в недоступному для дітей місці; ножиці для занять мають бути з тупими кінцями.
- Під час проведення занять стежити за правильною поставою вихованців: вони повинні рівно тримати корпус, сидіти глибоко на стільці, ступні ніг спираються на підлогу, відстань від очей до поверхні столу – 30-40 см.

- Супровід дітей на заняття до спортивної зали, комп'ютерної зали, в кабінет для занять іноземними мовами тощо мають виконувати особи, які проводять заняття.
- З метою запобігання занесенню інфекцій не передавати з одного дошкільного закладу в другий для тимчасового користування святкові костюми тощо.
- Негайно ізолювати дитину, яка захворіла в дошкільному закладі.

Вимоги безпеки для педагогічних працівників та помічників вихователів на ігровому майданчику, ділянці

- Під час виходу дітей із приміщення вихователь повинен іти першим, помічник вихователя – останнім з метою забезпечення нормального руху дітей сходами. Першу групу готових до прогулянки дітей виводить вихователь і чекає з дітьми біля виходу з будинку, інших одягає й супроводжує помічник вихователя. Не дозволяється відправляти дітей на майданчик, з групи і в групу з майданчика без супроводу дорослого.
- Під час проведення прогулянок забезпечити умови для вільних ігор, вправ на бумі, драбинках тощо з обов'язковою підтримкою дітей, систематично стежити за міцністю кріплення фізкультурного обладнання (у спортивній залі і на майданчику) та за правильною обробкою дерев'яних приладів.
- Під час прогулянки весь час тримати в полі зору всіх дітей, збираючись у зворотний шлях, перевірити їх наявність; вихователь повинен йти позаду, щоб бачити всіх дітей, в першій парі ставити найбільш організованих дітей.
- Відправляючись на екскурсію, прогулянку за межі дошкільного закладу, вихователь зобов'язаний знати кількість дітей, яких він бере з собою; якщо в дошкільному закладі залишаються деякі діти з групи, їх передають під відповідальність одного з педагогічних працівників дошкільного закладу (за вказівкою керівника дошкільного закладу).
- У разі виходу на прогулянку з дітьми за межі дошкільного закладу треба мати не менше двох працівників, причому необхідно дотримуватися правил дорожнього руху; в разі переходу вулиці слід зупинити дітей біля переходу, вихователю або помічнику вихователя — стати з червоним прапорцем на проїжджій частині дороги, що буде сигналом для припинення руху транспорту. Після повної зупинки транспорту діти переходять вулицю з вихователем, помічник вихователя переходить вулицю останнім. Об'єднувати групи (більше двох) не дозволяється
- Не допускати прогулянок-екскурсій дітей поблизу доріг з інтенсивним рухом транспорту, а також трамвайних, залізничних колій.
- Під час проведення занять на ділянці дошкільного закладу, у куточку природи стежити, щоб діти не вживали без дозволу вихователя або помічника вихователя як їжу рослини (ягоди, трави), гриби; на ділянці, у куточку природи не повинно бути отруйних рослин, ягід, а також рослин з колючим і гострим листям та пледями.
- Під час перебування на території дошкільного закладу стежити, щоб діти не виходили за межі дитсадка. Хвіртка має завжди бути замкнена, вхідні двері дошкільного закладу зачинені на засув на висоті, не доступній для дитини.
- Стежити, щоб у літній час діти мали легкі головні убори для уникнення перенагрівання, сонячні ванни проводити лише за призначенням і під наглядом медичного працівника
- Під час купання дітей у природних водоймах перевіряти місця купання; дозволяється купання у неглибоких річках та водоймах, при цьому групу дітей 25-30 осіб супроводжують не менше двох дорослих, один із них — обов'язково вихователь. Водночас у воді має знаходитися 3-5 дітей у супроводі дорослого, решта дітей залишаються на березі під наглядом іншого дорослого.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи
Вимоги безпеки для педагогічних працівників

- Вимкнути всі технічні засоби з електромережі, перевірити стан приміщення, передаючи зміну іншому педагогічному працівникові, поінформувати його про кількість дітей за журналом обліку та про стан їх здоров'я, а також про стан обладнання в груш.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- У разі будь-якої аварійної ситуації працівник повинен негайно повідомити відповідні органи і керівника дошкільного закладу.
- Якщо електроенергію відключено, терміново вимкнути все електрообладнання, яке перебуває в роботі, підключення його здійснювати тільки після вмикання напруги електромережі, яка відповідає нормам.
- У разі витікання газу в газовій мережі перекрити головний кран газу, викликати аварійну службу газу і сповістити керівника дошкільного закладу.
- На випадок аварії в системі водопостачання чи каналізації терміново перекрити крани водопостачання, викликати аварійну службу водоканалу і сповістити керівника дошкільного закладу.

На випадок пожежі (чи загоряння) необхідно:

- вжити заходів щодо евакуації із приміщення відповідно до плану евакуації, у разі потреби звернутися по допомогу до інших працівників;
- негайно повідомити пожежну охорону за телефоном 101;
- сповістити керівника дошкільного закладу чи особу, яка його заміщує;
- приступити до ліквідації загоряння відповідно до Інструкції з пожежної безпеки в дошкільному закладі;
- у випадку травмування дітей або працівників дошкільного закладу звернутися до медпрацівника або в разі необхідності викликати швидку допомогу.